

Opinnäytetyö (AMK)
Kestävä kehitys
Ympäristösuunnittelija
2015

Anniina Tupitsa

OSALLISTAMINEN YHTEISÖLLISEN KYLÄTALON SUUNNITTELUSSA – CASE TURUN RUNOSMÄEN KYLÄTALO

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Kestävä kehitys | Ympäristösuunnittelija

2015 | 63 +19 liitesivua

Ohjaajat: Sirpa Halonen, Jari Hietaranta ja Heini Parkkunen

Anniina Tupitsa

OSALLISTAMINEN YHTEISÖLLISEN KYLÄTALON SUUNNITTELUSSA – CASE TURUN RUNOSMÄEN KYLÄTALO

Turun Runosmäkeen suunnitellaan kaikille alueen asukkaille yhteistä asukastilaa, kylätaloa. Kylätalon tarkoituksena on lisätä yhteisöllisyyttä ja tarjota asukkaille tilat ja mahdollisuudet harrastustoimintaan. Kylätalo tulee olemaan Turun kaupungin ylläpitämä tila, jossa myös yhdistykset ja järjestöt voivat järjestää ohjelmaa ja vuokrata tiloja käyttöönsä. Harrastustoiminnan lisäksi kylätalolle voi tulla myös vain oleskelemaan ja tapaamaan ihmisiä.

Turun kaupungin vapaa-aikatoimi on halunnut ottaa tulevat kylätalon käyttäjät, eli alueen asukkaat, mukaan suunnittelutyöhön. Alueen eri-ikäisiä asukkaita sekä erityisryhmiä osallistettiin kestävä kehityksen opiskelijoiden toimesta syksyllä 2014. Osallistamisen tarkoituksena on aktivoida alueen asukkaita osallistumaan toimintaan ja päätöksentekoon. Lisäksi osallistamisen avulla asukkaiden toiveet saadaan huomioitua ja näin lisättyä kylätalon käyttöastetta.

Tässä opinnäytetyössä esitellään kuuden osallistettavan ryhmän osallistamismenetelmät sekä osallistamisen tulokset. Osallistettavat ryhmät olivat lapset, nuoret, 20–30-vuotiaat, ikäihmiset, maahanmuuttajat sekä yhdistykset ja järjestöt. Opinnäytetyön tarkoituksena on toimia kylätalon suunnittelijoiden apuna kooten yhteen osallistettavien ryhmien toiveet kylätalosta. Lisäksi työssä esitellään viisi muualla Suomessa toimivaa yhteisöllistä tilaa. Asukastilojen ja monitoimitalojen toiminnasta ja tilaratkaisuista voi ottaa esimerkkiä myös Runosmäen kylätaloa suunniteltaessa.

ASIASANAT:

osallisuus, osallistaminen, osallistuminen, osallistava suunnittelu, yhteisöllisyys, kylätalo, monitoimitalo, asukastila

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme | Sustainable development

2015 | 63+19 appendices

Instructors: Sirpa Halonen, Jari Hietaranta and Heini Parkkunen

Anniina Tupitsa

SOCIAL ENGAGEMENT IN THE DESIGN OF A COMMUNITY HOUSE – CASE TURKU RUNOSMÄKI COMMUNITY HOUSE

A resident space, in this case community house, that is open for all residents in the area is being designed in Runosmäki, Turku. The purpose of the community house is to increase the sense of community and to offer spaces and possibilities for recreational activities for residents. Community house will be maintained by the city of Turku. Associations and organizations can also organize programmes of their own and rent spaces for their own use. In addition to recreational activities it's possible to come to the community house just to hang out and meet people.

The recreational department of Turku has wanted to include the future users, that is the residents of the area, in the design process. Different age groups and minorities in the area were socially engaged in fall 2014 by students studying sustainable development. The purpose of the social engagement is to activate the residents of the area to participate in the activities and decision making. Additionally through social engagement the wishes of the residents can be taken into account and thus the utilization of the community house can be increased.

In this bachelor's thesis the methods and results of social engagement of six different groups will be introduced. The groups were: children, youth, 20–30-year-olds, the elderly, immigrants and associations and organizations. The purpose of this thesis is to help the designers of the community house by gathering the wishes of the different groups concerning the community house. Additionally five other communal spaces operating elsewhere in Finland are introduced in this thesis. They can be used as a source of inspiration when designing the community house in Runosmäki.

KEYWORDS:

inclusion, social engagement, participation, participatory design, sense of community, community house

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 OSALLISTAMINEN, OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS	8
2.1 Tarve osallisuudelle sekä osallistamisen hyödyt	9
2.2 Yhteisöllisyys	11
3 OLEMASSA OLEVIA YHTEISÖLLISEN TILAN KONSEPTEJA SUOMESSA	14
3.1 Kylätalot ennen ja nyt	14
3.2 Vantaan Korson Monitoimikeskus LUMO	15
3.3 Lahden Liipolan monitoimitalo Onni	16
3.4 Tampereen Monitoimitalo 13	20
3.5 Kuopion asukastuvat	22
3.6 Oulun asukastuvat	22
4 RUNOSMÄKI	24
4.1 Sijainti ja ympäristö	24
4.2 Väestö	25
4.3 Palvelut	26
5 RUNOSMÄEN KYLÄTALON OSALLISTAMINEN	29
5.1 Toimeksianto ja työn tarkoitus	29
5.2 Tutkimuksen lähtökohta ja tutkimusaineisto	29
5.3 Tutkimuskysymykset	31
5.4 Tutkimuksessa osallistettavat ryhmät	31
5.5 Tutkimuksen osallistamismenetelmät	32
5.5.1 Lapset	33
5.5.2 Nuoret	35
5.5.3 20–30-vuotiaat	36
5.5.4 Ikäihmiset	37
5.5.5 Maahanmuuttajat	39
5.5.6 Yhdistykset ja järjestöt	39
6 RUNOSMÄEN OSALLISTAMISEN TULOKSET	42
6.1 Lapset toivoivat toiminnallista kylätaloa	42
6.2 Nuorten vastauksissa toistui elektroniikka	44

6.3 Toiminnallista ohjelmaa 20–30-vuotiaille	49
6.4 Ikäihmiset kaipasivat Runosmäelle aktiviteetteja	50
6.5 Maahanmuuttajat halusivat parantaa kielitaitoaan	51
6.6 Yhdistykset ja järjestöt suunnittelivat toimivia tiloja	53
6.7 Yhteenveto	55
7 ARVIOINTI, JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTAA	58
LÄHTEET	61

LIITTEET

- Liite 1. Lasten vastaukset Runosmäen kylätalosta.
- Liite 2. Runosmäen Lyseon nuorten vastaukset kylätalosta.
- Liite 3. Ikäihmisten vastaukset Runosmäen kylätalosta.
- Liite 4. Yhdistysten ja järjestöjen vastaukset Runosmäen kylätalosta.
- Liite 5. Kyselykaavake maahanmuuttajille.
- Liite 6. InnoCafen pöytien aihepaperit.

KUVAT

Kuva 1. Lahden Liipolan monitoimitalo Onnin yhteiskäyttötilat. Lähde Lahti uudistuu 2015c.	18
Kuva 2. Runosmäen sijainti Turun alueella. Lähde Turun opaskartta 2015.	24
Kuva 3. Asuin-Runosmäen alue. Lähde Turun opaskartta 2015.	25
Kuva 4. Munterin yksikön esikoululaiset osallistamistehtävän parissa.	34
Kuva 5. Runosmäen koulun 2.-luokkalaiset ideoimassa kylätaloa.	35
Kuva 6. Ikäihmisten osallistamista Runosmäen kirjastolla.	38
Kuva 7. Ikäihmisten osallistamista Runosmäen palvelutalolla.	50

KUVIOT

Kuvio 1. Asuin-Runosmäen ikäjakauma. Lähde Turun tilastollinen vuosikirja 2015.	26
---	----

1 JOHDANTO

Asunto- ja viestintäministeri Pia Viitanen kiersi syksyllä 2013 Suomen lähiöitä osana asuinalueiden kehittämistä käsittelevää ”Lähiöviitokset” ohjelmaa. Viitanen tarkoituksena oli kartoittaa sitä, miten omaa asuinaluetta halutaan kehittää. Lähiökierroksella esiin nousseita asioita olivat muun muassa tarve viihtyisyyden kehittämiseen ja asuntojen peruskorjaukseen, lähellä olevien palvelujen suuri merkitys sekä yhteisöllisyyden edistäminen siten, että olisi paikkoja, missä asukkaat voisivat kohdata toisiaan. Lisäksi asukkaat olivat tuoneet ilmi halukkuutensa osallistua oman asuinalueensa kehittämiseen. (Ympäristöhallinto 2013.)

Viitanen mukaan ”lähiöissä tarvitaan paikka, jossa voi harrastaa ilman korkeita maksuja ja jossa ihmiset voivat kohdata. Asukastilat myös mahdollistavat matalan kynnyksen periaatteella toimivan poikkihallinnollisen yhteistyön ja palvelumallien rakentamisen.” (Ympäristöhallinto 2013.)

Opinnäytetyön tapaustutkimuksen kohteena oleva Runosmäki on yksi Evivan (Ennaltaehkäisevä virikkeellisen vapaa-ajan toimintaohjelma 2011–2015) toiminta-alueista. Evivan tarkoituksena on kehittää asuinalueita ja tukea kaupunkilaisten hyvinvointia vapaa-ajanpalveluita kehittämällä. Toiminta-ajatuksena on synnyttää uudenlaista kaupunkikulttuuria asukkaiden aktivoinnin kautta. (Turun kaupunki 2014c.) Runosmäkeä halutaan kehittää, sillä muun muassa korkean työttömyysasteen vuoksi Runosmäki on yksi korkean syrjäytymisen riskin alueista. Lisäksi suuri osa Runosmäen asukkaista on ikääntyviä, joilla on erityinen taipumus yksinäisyyteen ja syrjäytymiseen. Syrjäytymistä voidaan ehkäistä muun muassa erilaisen mielekkään toiminnan avulla sekä lisäämällä alueen yhteisöllisyyttä.

Muun muassa tästä johtuen Runosmäkeen ollaan suunnittelemassa yhteisöllisyyttä lisäävää kylätaloa. Kylätalo tulee olemaan kaikille alueen asukkaille avoin tila, yhteinen olohuone, jossa voi oleskella, harrastaa ja tavata ihmisiä.

Runosmäki toimii innoittajana Turun alueella yhteisöllisiä tiloja suunniteltaessa. Runosmäen kylätalon kautta selvitetään monitoimitilojen tarvetta, malleja, osallistamisen mahdollisuuksia sekä keinoja, jotka voisivat toimia pohjana muille vastaaville tiloille. Tällä hetkellä ainakin Hirvensalon Syvälahteen ollaan myös suunnittelemassa kylätalon kaltaista tilaa.

Opinnäytetyön tarkoituksena on toimia apuna Runosmäen kylätalon suunnittelijoille. Opinnäytetyön avulla suunnittelijat voivat ottaa osallistettavien runosmäkeläisten, eli tulevien käyttäjien toiveet ja tarpeet huomioon. Täten tuleva kylätalo on houkutteleva ja palvelee mahdollisimman monia alueen asukkaita. Sitä kautta kävijämäärä saadaan suureksi ja kylätalon tavoitteet yhteisöllisyyden lisäämiseksi täytettyä.

Opinnäytetyössä tarkastellaan miten Runosmäen asukkaita on osallistettu kylätalon suunnittelussa. Kappaleessa kuusi on esitelty osallistamisen tulokset, eli millaista kylätaloa Runosmäen asukkaat toivovat.

Lisäksi opinnäytetyössä tarkastellaan viittä Suomessa toimivaa yhteisöllisistä asukastilaa. Niissä käytettyjä toiminta-ajatuksia ja palvelumalleja voidaan hyödyntää myös Turussa, kun suunnitellaan uusia yhteisöllisiä asukastiloja.

2 OSALLISTAMINEN, OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Käsite *osallistaminen* liitetään usein lain velvoittamaan asianosaisten kuulemiseen kaavoituksen, maankäytön tai maisemansuunnittelun yhteydessä. Osallistaminen on kuitenkin paljon laajempi käsite ja sitä voidaan hyödyntää myös muunlaisessa suunnittelu- ja opetustyössä. Kielitoimiston mukaan osallistuminen tarkoittaa ”ottaa osaa ja olla mukana jossakin” ja osallistaminen puolestaan tarkoittaa ”tehdä osalliseksi – aktivoida” (Poikola 2010).

Osallistava suunnittelu tarkoittaa suunnittelua, jossa organisaatio ottaa sidosryhmänsä mukaan suunnitteluun tai toimintansa arviointiin. Osallistava suunnittelu on ennen kaikkea yhteistyötä eri tahojen välillä, jolla pyritään tuomaan ilmi omat ja toisen tavoitteet. Tällöin ne voidaan myös ottaa huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa. (Loikkanen ym. 1997, 14–15.)

Osallisuus tarkoittaa tunnetta kuulumisesta johonkin sekä mukana oloa. Osallisuus, kuten myöskin sen lähikäsitteet, kuten yhteisöllisyys ja yhteisyys, viittaavat sosiaaliseen elämään ja ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. (Sassi 2006, 30.) Koskisen mukaan osallisuudella tarkoitetaan ”yksilön kokemusta omien kykyjen riittävydestä, oman roolin merkityksellisyydestä ja vastuun saamisesta omassa yhteisössä” (2010, 93).

Osallistuminen on aktiivista ja vapaaehtoista mukanaoloa yhteisön toiminnassa (Koskinen 2010, 93). *Osallistaminen* tarkoittaa sitä prosessia, jossa yksilöitä tai yhteisöjä kehoitetaan, tuetaan tai kannustetaan osallistumaan toimintaan, päätöksentekoon tai suunnitteluun. Tällöin tarve osallistua ei ole syntynyt osallistujan mielessä, vaan se tulee ulkopuolelta. (Koskinen 2010, 93.) Osallistamiseen liittyy siis ajatus kansalaisesta passiivisena osallistujana, jota kehoitetaan tai jopa vaaditaan osallistumaan joihinkin toimintoihin, esimerkiksi yhteiskunnallisiin hankkeisiin tai muihin toimenpiteisiin (Jelli järjestötietopalvelu 2015). Osallistamisen tarkoituksena on saada ihmisen oma ääni kuuluville ja päätösvalta mah-

dollisimman paljon ihmiselle itselleen häntä itseään koskevissa asioissa (Hypönen & Linnossuo 2002, 12).

Käsitteet osallistaminen ja osallistuminen liittyvät tiiviisti toisiinsa. Ne eroavat toisistaan kuitenkin siinä, että osallistaminen on mahdollisuuksien tarjoamista, kun taas osallistuminen on mahdollisuuksien hyödyntämisestä. (Rantanen & Toikko 2009, 90.)

2.1 Tarve osallisuudelle sekä osallistamisen hyödyt

Tarve osallisuudelle lähtee lainsäädännöstä. Sen pohja on perustuslaissa, kuntaissa sekä meneillään olevassa kuntauudistuksessa, jonka myötä koko kuntalaki uudistuu. Kuntauudistuksen tavoitteena on muun muassa vahvistaa kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia ja osallistumista päätöksentekoon. (Valtiovarainministeriö 2015.)

Perustuslain 2§ mukaan ”kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen”. Saman lain 12§:ssa määritellään jokaiselle kuuluva sananvapaus, johon sisältyy ”oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä”. Osallistamisen kannalta tärkeä laki on perustuslain 14§, jonka mukaan ”julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon”. Lisäksi 20§:n mukaan ”julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon”. (Perustuslaki 11.6.1999/731.)

Kuntalaki uudistui 1.5.2015. Osa säännöksistä tuli voimaan kyseisenä päivänä ja osaa lain säännöksistä sovelletaan vasta seuraavan valtuustokauden alusta 1.6.2017 lähtien. Uudessa kuntalaissa painotetaan kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista sekä edistetään kunnan asukkaiden itsehallintoa, kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta sekä taloudellista kestävyyttä. (Kuntarakenne 2015.)

Uuden kuntalain luvussa 5 määritetään kunnan asukkaiden osallistumisoikeus. 22 §:n mukaan ”kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan”. Osallistumisen mahdollisuuksista huolehtiminen on valtuuston tehtävä. Lisäksi momentissa on määritelty kuusi keinoa osallistumisen ja vaikuttamisen edistämiseen. Näitä keinoja ovat: 1) keskustelu- ja kuulemistilaisuuksien sekä kuntalaisraatien järjestäminen, 2) asukkaiden mielipiteiden selvittäminen ennen päätöksentekoa, 3) palvelujen käyttäjien valitseminen kunnan toimielimiin, 4) mahdollisuuden järjestäminen osallistua kunnan talouden suunnitteluun, 5) palvelujen suunnittelu ja kehittäminen yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa sekä 6) asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteisen asioiden suunnittelun ja valmistelun tukeminen. Näiden lisäksi uudessa kuntalaissa määrätään nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston asettamisesta, jotta voidaan varmistaa näiden ryhmien osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuudet. Kunnanhallituksen on myös huolehdittava valtuuston ja neuvostojen toimintaedellytyksistä. (Kuntalaki 410/2015.)

Osallistamisen kautta tuleva vaikutusmahdollisuus on asukkaille hyvin tärkeää, sillä kokemus omaan lähiympäristöönsä vaikuttamisesta edistää hyvinvointia ja tasapainoista psyykkistä kehitystä. Usein tämän tuloksen saavuttamiseksi pelkkä tietoisuus vaikuttamismahdollisuuksista riittää. (Rinkinen 2006, 64.) Tämän vuoksi asukkaille on tarjottava mahdollisuus vaikuttaa oman asuinalueensa suunnitelmiin ottamalla heidät mukaan jo suunnitteluvaiheessa esimerkiksi osallistamisen avulla. Ihmiset tulisi saada aktivoitumaan lähiympäristönsä asioista ja osallistumaan kansalaistoimintaan, koska se parantaa ympäristön laatua ja ihmisten omaa elämää (Sassi 2006, 31).

Osallistaminen lisää myös asukkaiden kiintymystä asuinalueeseensa, sillä mitä enemmän asukkaat osallistuvat asuinalueensa kehittämiseen, sitä omemmaksi he yleensä sen kokevat (Rinkinen 2006, 64). Toiminnalla tulisi olla myös selkeitä tuloksia, jotta ihmiset jatkossakin osallistuisivat lähialueensa kehittämiseen (Sassi 2006, 31).

Tarve osallistamiselle tulee myös ympäristöministeriön koordinoimasta kolmi-vuotisesta asuinalueiden kehittämisohjelmasta 2013–2015, jonka tavoitteena on

kehittää asuinalueita saaden alueille uudenlaista toimintaa ja myös asukkaat mukaan kehittämiseen (Ympäristöministeriö 2014).

Osallistaminen on kannattavaa myös tuloksellisuuden kannalta. Tuloksellisuuden yhtenä ehtona pidetään tärkeimpien sidosryhmien (tässä tapauksessa käyttäjien) mukaan ottamista sekä suunnitteluun että päätöksentekoon jo projektin alusta lähtien. Tällä tavoin varmistetaan, että eri tahojen tarpeet ja intressit tulevat huomioiduksi. Lisäksi tulevilla käyttäjillä, eli asiakkailla, on tietoa, josta julkinen sektori voi hyötyä kehittämiskohteissaan. (Rantanen & Toikko 2009, 90.)

2.2 Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys tarkoittaa sujuvaa yhdessä tekemistä ja toimimista, jonka tuloksena syntyy jotain uutta. Yhteisöllä tarkoitetaan yksilöiden ja ryhmien välistä suhdetta, jota yhteisön jäsenet pitävät arvokkaana. Yhteisöllisyys koostuu vuorovaikutuksesta, yhdessä olemisesta ja tekemisestä, henkilökohtaisesti merkittävistä suhteista, luottamuksesta ja yhteenkuuluvuudesta. (Yhteisöllisyys 2015.) Yhteisöllisyys ei ole pelkästään abstrakti käsite, vaan sitä voidaan luoda konkreettisilla teoilla ja toiminnalla (Turvallinen kaupunki 2015d).

Yhteisöllisyys on vahvasti kytköksissä osallisuuden kanssa. Osallistamisen kautta voidaan lisätä osallisuutta, mikä puolestaan parantaa yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyys ja osallisuus ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa, sillä yhteisöllisyyden lisääntyminen parantaa puolestaan osallisuutta. Yhteisöllä on usein enemmän vaikutusvaltaa kuin yksittäisellä ihmisellä, joten isompiinkin asioihin voidaan yhteisön avulla vaikuttaa yhdessä. (Turvallinen kaupunki 2015d.)

Nyky-yhteiskunnassa koetaan, että yhteisöllisyys on vähentynyt. Naapureita ei enää tunneta eikä yhteisöllisiä tiloja ole enää tarjolla. Yksi syy yhteisöllisyyden vähenemiselle on asukkaiden nopea vaihtuvuus. Vaihtuvuus on usein nopeampaa tiheään asutuilla kerrostaloalueilla kuin esimerkiksi omakotitaloalueilla, sillä kerrostaloalueilla suurempi osuus asuntokannasta on vuokra-asuntoja, joissa ei keskimäärin viivytä niin kauan kuin omistusasunnoissa. Asukkaiden pysyvyys ja alueen maantieteellinen vakaus muodostavat perustan sosiaalisten suhteiden

muodostumiselle asukkaiden välillä, minkä vuoksi nopea vaihtuvuus heikentää sosiaalisten suhteiden muodostumista. Naapureita ei enää tunneta, sillä vaihtuvuus lisää anonyymiutta, kun naapureihin ei ehditä tutustua. Yhteisöllisyyttä edistäviä asioita ovat muun muassa jaettu paikkaidentiteetti ja yhteinen historia, mitä ei ehdi muodostua nopean vaihtuvuuden vuoksi. (Turvallinen kaupunki 2015b.)

Yhteisöllisyyden vähenemiseen on syynä myös muutos yhdyskuntarakenteessa. Ennen spontaanit kohtaamiset olivat huomattavasti yleisempiä, kun pyykit pestiin itsepalvelupesuloissa tai taloyhtiöiden pesutuvissa, saunottiin yhteissau-noissa ja liikennöitiin jalan tai julkisilla kulkuneuvoilla yksityisautojen sijaan. Nykypäivänä monet ennen yhteisesti jaetut palvelut ovat siirtyneet isompien asun-tojen myötä jokaiseen asuntoon. Ennen yhteisö tarjosi palvelut, jotka nykyään ovat lähes jokaisen itse omistettavissa. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat pyykin-pesukoneiden ja saunojen lisääntyminen yksityisasunnoissa. Mahdollisuus sa-tunnaiselle kohtaamiselle on vähentynyt myös yksityisautoilun myötä, sillä hen-kilöauton sisältä naapurin tervehtiminenkin on hankalaa. Lisäksi useat arjen asioinnit, kuten pankkipalvelut ja ostosten tekeminen, voidaan nykyään hoitaa verkossa. (Turvallinen kaupunki 2015b.)

Territoriaalisuus on yksi yhteisöllisyyttä edistävä tekijä. Territoriaalisuudella tar-koitetaan ”oman alueen tunnistamista ja siihen identifioitumista”. Sana territori-aalisuus viittaa myös kokemukseen tilan hallinnasta ja omistajuudesta. Yhteisöl-lisyys kehittyy, kun ihmiset kokevat jakamansa alueen tai tilan yhteisesti omak-seen sekä kantavat siitä yhdessä vastuun. (Turvallinen kaupunki 2015b.)

Yksi yhteisöllisyyden muodostumisen osatekijä on paikkaidentiteetti. Se muo-dostuu muistojen ja paikkojen varaan. Paikkaidentiteetti koetaan pysyväksi, vaikkakin se muuttuu ja kehittyy jatkuvasti. Jotta paikkaidentiteetti voi muodos-tua, on oltava mahdollisuus kiinnittyä emotionaalisesti asuinalueeseen. Tämä puolestaan edellyttää positiivisia kokemuksia kyseisestä alueesta. Paikallisiden-titeetti kuvaa koko yhteisön ja alueen identiteettiä. Jos paikallisidentiteetti on vahva, tarkoittaa se, että kyseisellä alueella on selkeä oma luonne ja sen alu-een asukkaat ovat usein hyvin kiinnostuneita vaikuttamaan asuinalueensa ke-

hittymiseen. (Turvallinen kaupunki 2015b.) Esimerkiksi tapaustutkimuksen kohteena olevalla Runosmäellä on selkeästi vahva paikallisidentiteetti. Alueen asukkaat ovat kiinnostuneita Runosmäellä tapahtuvista muutoksista sekä halukkaita vaikuttamaan niihin ja suunnittelemaan entistä parempaa Runosmäkeä.

Alueen identiteetti edistää asukkaiden kiinnittymistä alueelle. Kun alueen oma identiteetti on selkeä, se koetaan helpommin omaksi ja siihen halutaan kuulua. (Turvallinen kaupunki 2015a.) Alueen oma identiteetti myös vahvistaa asukkaiden territoriaalista sidettä alueeseensa (Turvallinen kaupunki 2015c).

Lisäämällä yhteisöllisyyttä voidaan ehkäistä muun muassa yksinäisyyttä ja syrjäytymistä, mitkä ovat muodostuneet yhdeksi sosiaalseksi ongelmaksi Suomessa etenkin ikäihmisten keskuudessa. Kynnys ottaa kontaktia toiseen ihmiseen on matalampi yhteisöllisessä yhteisössä, vaikkakaan yhteisöllisyys ei ole automaattinen ratkaisu yksinäisyyteen. (Turvallinen kaupunki 2015d.)

Yhteisöllisyys myös lisää turvallisuuden tunnetta asuinalueella. Yhteisöllisessä yhteisössä koetaan, että toisista välitetään ja huolehditaan, jos jotain sattuu. Naapurit ovat positiivisella tavalla kiinnostuneita toistensa tekemisistä, ja valvoivat omien lapsiensä lisäksi muidenkin lapsia. (Turvallinen kaupunki 2015d.)

Yhteisöllisyyttä voidaan tukea suunnittelemalla alue tai paikka, missä asukkaat viihtyvät pitkään. Tämä lisää asukkaiden pysyvyyttä ja vähentää nopeaa vaihtuvuutta. (Turvallinen kaupunki 2015a.)

3 OLEMASSA OLEVIA YHTEISÖLLISIÄ TILOJA SUOMESSA

3.1 Kylätalot ennen ja nyt

Perinteisesti kylätalolla tarkoitetaan kyläyhteisöjen ylläpitämiä kokoontumis- ja juhlatiloja, joita kutsutaan myös seurantaloiksi. Seurantatolot ovat olleet kulttuurin kehittymisen kulmakiviä (Kukkonen 2008, 6). Seurantalojen rakentaminen oli Suomessa vilkkaimmillaan 1900-luvun ensimmäisillä vuosikymmenillä. Seurantatolot saivat alkunsa, kun aatteen tai yhteiskunnallisen tavoitteen vuoksi haluttiin kokoontua ja keskustella asioista ja sitä varten tarvittiin katto pään päälle. Sitä kautta saivat alkunsa myös yhdistykset ja kansanliikkeet. Seurantatolot tehtiin usein muuntamalla alun perin muuhun tarkoitukseen rakennettu rakennus seurantaloksi. Esimerkiksi vanhoja kansakouluja muutettiin usein seurantaloiksi. (Pakkala & Tuomisto 2008, 10-16.)

Myös kylätalot ovat usein vanhoja kansakouluja, jotka on otettu uudelleen kylän asukkaiden käyttöön. Kylätalot eroavat seurantalosta siten, että kylätalon toimintaa ei ohjaa mikään aate tai kansanliike vaan kylätalot on tarkoitettu alueen asukkaiden yhteisiksi tiloiksi. Kylätaloilla voi esimerkiksi järjestää juhlia tai kokoontumisia. Aktiivisimmat kylätalot järjestävät myös omaa toimintaa, kuten kerhoja tai talkoita. Yleensä kylätalojen toiminnasta ja ylläpidosta vastaa kunkin kylän oma kylä- tai asukasyhdistys.

Tässä opinnäytetyössä kylätalolla tarkoitetaan kaupungin tai kunnan ylläpitämää yhteisöllistä, kaikille avoinna olevaa tilaa tai paikkaa, jossa voi oleskella yksin tai yhdessä, harrastaa sekä vuokrata tiloja omaan tai yhdistyksen käyttöön. Suomessa yhteisöllisiä tiloja ei kylätalo-nimellä ole vielä monta. Saman tyyppiset tilat tai paikat on nimetty asukastuviksi tai monitoimitaloiksi. Ne kuitenkin ovat toiminnoiltaan ja tarkoitukseltaan samanlaisia kuin opinnäytetyössä tapaustutkimuksena oleva Runosmäen kylätalo tulee olemaan.

3.2 Vantaan Korson Monitoimikeskus LUMO

Lumo-keskuksessa on paljon erilaisia ja monikäyttöisiä tiloja. Taitavan tilasuunnittelun avulla rakennukseen on saatu mahtumaan enemmän toimitilaa kuin mitä päällisin puolin näyttää. Rakennus on jaettu kuuteen tilaryhmään. Lumo-keskuksessa on liikuntahalli, hyvin varusteltu lumosali, tanssi- ja painisalit, moderni lukio, suuri ja nykyaikainen kirjasto, Vantaa Info, medialaboratorio, netti- ja lehtikahvila, ravintola Villiankka, kokous- ja koulutustila, useita erikokoisia neuvottelutiloja sekä tilaussauna. (Sähköpostiviesti Monitoimikeskus LUMOn toiminnanjohtaja Ulla Soimala 21.4.2015.)

LUMOn oma infopiste, Vantaa Info, kirjasto sekä kahvila ja ravintola ovat sijoitettu heti pääsisäänkäynnin aulatilojen tuntumaan. LUMOn infopisteestä voi kysyä talon palveluista tai tavoittaa haluamansa henkilön. Netti- ja lehtikahvilassa voi lukea päivän lehdet tai käyttää asiakaskäyttöön tarkoitettuja tietokoneita kahvinjuonnin lomassa. Kahvilan valikoimiin kuuluu noin 60 sanoma- ja aikauslehteä. Vantaa Info on paikallistiedon ja asioinnin keskus, josta saa tietoa ja opastusta kaupungin ja muiden viranomaisten palveluista, järjestöjen toiminnasta sekä Korson alueesta ja aluetoimikunnasta. Vantaa Infossa voi hoitaa myös matkakorttiasiat sekä hakemukset ja anomukset opastetusti, hankkia kaupunkikortin, maksaa erilaisia kaupungin maksuja, käyttää sähköisiä verkkopalveluita itsenäisesti tai opastetusti ja vuokrata lastenistuimen. LUMOn kirjasto palvelee asiakkaita kahdessa kerroksessa: katutasosta löytyvät aineistot, lainaus- ja palautusautomaatit, palveluneuvonta, tietopalvelu sekä nettikoneet niin opastettuun tiedonhakuun kirjastojärjestelmästä kuin vapaaseen nettiselailuunkin ja kirjaston yläkerrasta LUMOn Tietokeskus. Tietokeskuksessa on 12 varattavaa tietokonetta työskentelyyn ja opiskeluun, medialaboratorio, tietotekniikkaluokka sekä lukusali. Medialaboratorio ja tietotekniikkaluokka ovat myös lukion, aikuisopiston ja kuvataidekoulun opetuskäytössä. (Sähköpostiviesti Monitoimikeskus LUMOn toiminnanjohtaja Ulla Soimala 21.4.2015.)

Lumosalissa järjestetään muun muassa teatteri-, tanssi- ja musiikkiesityksiä kaupungin kulttuuripalvelujen aluekulttuurituottajan tuottamana ja yhteistyössä

paikallisten sekä seudullisten ryhmien kanssa. Myös lukio käyttää tiloja opetus- käytössä. (Sähköpostiviesti Monitoimikeskus LUMOn toiminnanjohtaja Ulla Soimala 21.4.2015.) Lumosalista haluttiin mahdollisimman monikäyttöinen, joten sen 340-paikkainen katsomo tehtiin kokoon taittuvaksi (Projektiuutiset 2015). Myös LUMOn liikuntasali vetää tilaisuuksiinsa suuria yleisömmääriä. Sisään vedettäviin katsomoihin mahtuu yhteensä 1200 henkilöä. Muun muassa Korson Vedon lentopallon pääsarjan pelit järjestetään LUMOn liikuntasalissa. (Sähköpostiviesti Monitoimikeskus LUMOn toiminnanjohtaja Ulla Soimala 21.4.2015.) Isot väestönsuojat saatiin hyötykäyttöön sijoittamalla sinne tanssi- ja painisalit. Salien välissä on siirrettävä seinä, joten kaksi salia saadaan tarvittaessa yhdistettyä yhdeksi isoksi liikuntasaliksi. (Peltoranta 2003.)

LUMO tarjoaa asiakkailleen ja toimijoilleen myös ilmaiset parkkitilat. LUMO-keskuksen yhteyteen rakennettiin pysäköintitalo, jossa on yli 300 autopaikkaa.

LUMO-keskuksessa työskentelee yhteensä noin 80 työntekijää. Työntekijöiden lisäksi LUMOn päivittäisiä toimijoita ovat lukion oppilaat sekä lukuisat eri harrasteseurat ja -järjestöt, kuten esimerkiksi Helsingin Tanssiopisto, Korson Eläkkeensaajat, Liikkuvat Lapset, Vantaan Aikuisopisto sekä Suomen Kuoro-opisto. (Sähköpostiviesti Monitoimikeskus LUMOn toiminnanjohtaja Ulla Soimala 21.4.2015.)

LUMOssa järjestetään paljon erilaisia kulttuuri- ja liikuntatapahtumia. Sen lisäksi LUMOssa kokoontuu viikoittain useat harrasteryhmät. Eri seurat järjestävät LUMOssa muun muassa tanssia, jumppia, lentopalloa, koripalloa, musiikkileikkikoulua, kuoroa sekä kuvataidetta. Monitoimitaloon voi tulla myös oleskelemaan, seurustelemaan, kahvittelemaan ja käyttämään kirjaston tietotekniikkapalveluja. (Sähköpostiviesti Monitoimikeskus LUMOn toiminnanjohtaja Ulla Soimala 21.4.2015.)

3.3 Lahden Liipolan monitoimitalo Onni

Lahden Liipolaan valmistuu kesällä 2015 uusi monitoimitalo Onni. Monitoimitaloon tulee koulu, päiväkotit, kirjasto, oppilas- ja kouluterveydenhuoltopalvelut,

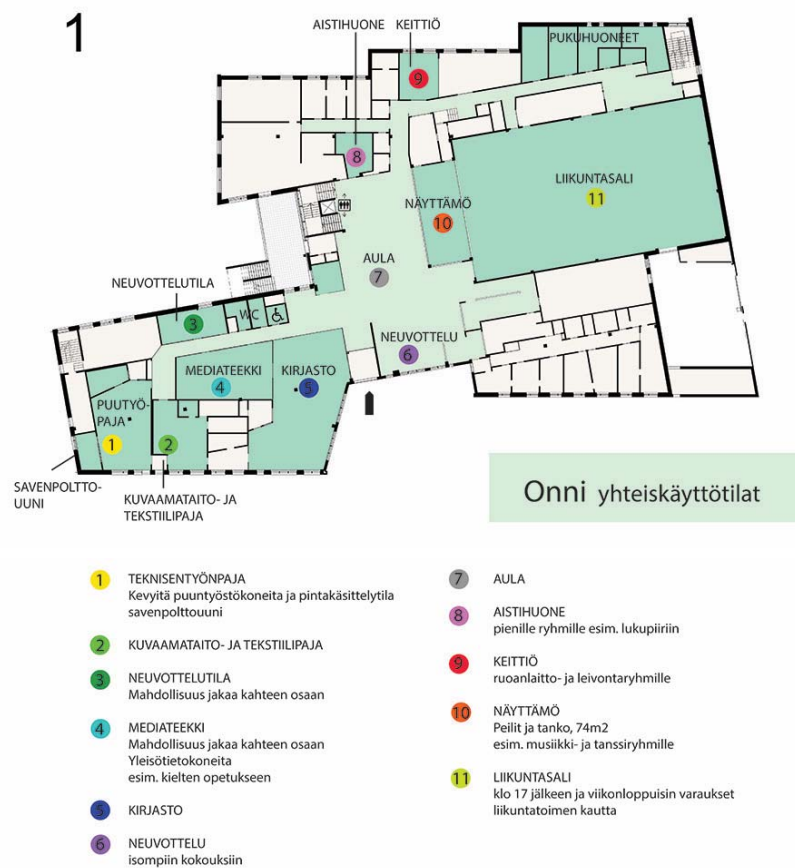
suun terveydenhuolto sekä asukkaiden yhteisiä tiloja. Tilojen ja toimintojen suunnittelussa on hyödynnetty asukkaiden osallistamista. Kaupunki on hyödynttänyt monia osallistumisen kanavia eri käyttäjäryhmien kuulemiseksi. Lapsia on osallistettu osana päiväkodin ja koulun opetusta sekä erilaisissa tapahtumissa ja työpajoissa. Alueen nuorten mielipiteitä on kuultu oppilaskunnan kautta. Toiminnoista ja palveluista on kysytty mielipiteitä sähköisesti asukaspaneelilta ja sen lisäksi on järjestetty yleisö- ja asukastilaisuuksia, joissa toiveita ja ehdotuksia on voinut esittää. Myös monitoimitalon nimi Onni on alueen asukkaiden yhdessä ideoima. (Lahti uudistuu 2015b.)

Ennen monitoimitalo Onnin valmistumista, Liipolassa on toiminut syksystä 2013 alkaen väliaikainen asukas- ja harrastetila Toimela. Monitoimitalo Onnin tapaan, myös Toimelan nimi on asukkaiden ja käyttäjien itsensä ideoima. Toimelan kaikki toiminta lähtee asukkaiden toiveista ja ehdotuksista. Tavoitteena on saada koko Liipolan alueen väki liikkeelle iästä tai kulttuuritaustasta riippumatta. (Lahti uudistuu 2015a.) Sen vuoksi Toimelassa järjestetään ohjelmaa kaikenikäisille, lapsista ikäihmisiin, sekä omaa toimintaa eri-ikäisille maahanmuuttajille (Sähköpostiviesti, projektikoordinaattori Järvelä Johanna 2.4.2015).

Asukas- ja harrastetila Toimelan toiminta on pääsääntöisesti lähtöisin asukkaiden toiveista ja innokkuudesta itse järjestää. Sen vuoksi toiminta ja tapahtumat ovat monipuolisia ja asukkaita kiinnostavia. Toimelassa järjestetään muun muassa iltapäivätoimintaa lapsille, futiskouluja ja muuta liikuntaa nuorille, taide- näyttelyitä, monikulttuurisia kielikahviloita maahanmuuttajille, toimintailtapäiviä opiskelijoille sekä aamu- ja tuolijumppaa ikäihmisille. Alueen vapaaehtoiset asukkaat vetävät lisäksi muun muassa naistenjumppaa, suomenkielen keskusteluryhmää venäläisille, espanjan kielikurssia, taidepiiriä, askartelutuokioita, käsityöneuvontaa sekä itämaista tanssia. Toimelassa järjestetään myös paljon erilaisia tapahtumia yhteistyössä Liipolan lähiöseuran, koulun, kirjaston ja seurakunnan kanssa. Tähän mennessä on järjestetty muun muassa asukasiltoja, itsenäisyyspäivä maahanmuuttajille, liikuntaraati, perheiden leikkipäivä, ystävänäpäivätapahtuma, lastentarvikekirpputori sekä erilaisia talkoita. Suurinta osaa

näistä toiminnoista ja tapahtumista on tarkoitus jatkaa monitoimitalo Onnissa. (Sähköpostiviesti, projektikoordinaattori Järvelä Johanna 2.4.2015.)

Monitoimitalo Onnissa on runsaasti erilaisia tiloja. Koulun, päiväkodin, kirjaston ja terveydenhuollon tilojen lisäksi Onnissa on paljon kaikille alueen asukkaille tarkoitettuja yhteiskäyttötiloja (Kuva 1). Yhteiskäyttötilat ovat asukkaiden käytössä päiväsaikaan pääkäyttäjien, eli koululaisten ja päiväkodin, aikataulujen mukaan. Myös liikuntasalia voi varata arki-iltaisin ja viikonloppuisin tapahtuvaan

ohjelmaan. (Lahti uudistuu 2015c.)

Kuva 1. Lahden Liipolan monitoimitalo Onnin yhteiskäyttötilat. Lähde Lahti uudistuu 2015c.

Liipolan asuinalueen kehittämishanke 2013–2015 on Lahden kaupungin (Tekninen ja ympäristötoimiala, Maankäyttö/Asuntotoimi) vetämä hanke, joka on osa valtakunnallista asuinalueiden kehittämisohjelmaa (Sähköpostiviesti, projekti-

koordinaattori Johanna Järvelä 2.4.2015). Valtakunnallisella asuinalueiden kehittämishjelmalla pyritään ehkäisemään asuinalueiden eriytymistä, edistämään asuinalueiden palvelutarjontaa ja elinkeinotoimintaa, vahvistamaan eri asukasryhmien vuorovaikutusta ja luomaan viihtyisiä, turvallisia ja kiinnostavia asuin- ympäristöjä. Tavoitteena on saada alueille uudenlaista toimintaa ja asukkaat mukaan alueen kehittämiseen. Kehittämishjelmaa koordinoi ympäristöministeriö, ja mukana ovat myös työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, sisäasiainministeriö sekä Suomen Kuntaliitto ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA). (Ympäristöministeriö 2014.)

Yhteistyössä Liipolan alueen kehittämisessä on kaikki Lahden kaupungin toimialat. Monitoimitalo Onnissa vetovastuu on sivistystoimella, mutta mahdollisuuksien mukaan myös muut ovat mukana toiminnassa. Tämän lisäksi Lahden kaupunki palkkaa monitoimitalo Onniin taloisännän tai -emännän koordinoimaan ja vetämään asukastoimintaa. (Sähköpostiviesti, projektikoordinaattori Johanna Järvelä 2.4.2015.)

Projektikoordinaattori Johanna Järvelän mukaan Liipolan Toimelassa on onnistuttu saamaan aikaan avoin ja tervetulleeksi toivottava ilmapiiri. Sen aikaan saaminen on vienyt kuitenkin aikaa ja tarvinnut mukaan innokkaita ja aktiivisia asukkaita, jotka ovat tuoneet mukanaan muita asukkaita. Viestinnässä puskaradio onkin osoittautunut tehokkaimmaksi kanavaksi. Toimelalla on myös kattava nettisivusto sekä aktiivinen Facebook-sivu, mutta niissä Järvelän mukaan käy melko vähän väkeä. Ikäihmiset tavoitetaan parhaiten ilmaisen kaupunkilehden avulla.

Asukastoiminnan tukemisessa Järvelä näkee parhaiten auttavan ilmaisten tilojen tarjoamisen, byrokratian välttämisen ja markkinoinnissa auttamisen. Myös asukkaiden toisiinsa tutustuttaminen on tärkeää, jotta samanhenkiset ihmiset löytävät toisensa.

Väliaikaisuutensa vuoksi, Toimelan sisustus on koostunut kerätyistä ja kierrätetyistä tavaroista, mikä on tuntunut asukkaista helpolta lähestyä. Paikka on tuntunut kodinomaiselta, johon saa tulla sellaisenaan kuin on. Monitoimitalo Onnin

on jopa pelätty uutena olevan liian hieno, että sinne kehtaisi mennä. Järvelä korostaa, että tietysti on myös vastakkaisia mielipiteitä, sillä erilaiset tilat vetoavat erilaisiin käyttäjiin. Monitoimitalo Onnin käyttöönottoa helpottaa se, että asukastoimintaa on jo ns. harjoiteltu Toimelassa syksystä 2013 lähtien. Monitoimitalo Onniin rekrytoitava taloisäntä tai -emäntä aloittaa työnsä jo kesällä 2015 Toimelassa, jolloin hän pääsee tutustumaan asukkaisiin. Tämä osaltaan myös madaltaa asukkaiden kynnystä siirtyä Onniin. (Sähköpostiviesti, projektikoordinaattori Johanna Järvelä 2.4.2015.)

Monitoimitalo Onnissa yhteisöllisyys on otettu huomioon monin tavoin. Asukkaita ja tulevia käyttäjiä, kuten koulun ja päiväkodin lapsia, on osallistettu tilojen ja toimintojen suunnittelussa. Asukkaat on otettu mukaan myös monitoimitalon rakentamisvaiheeseen. Rakentamisen vaiheita ja edistymistä voi seurata monitoimitalon kattavilta nettisivuilta, jossa on tarkasti kuvattu rakentamisen eri vaiheet ja aikataulut. Myös kaikki suunnitelmat, budjetit sekä suunnittelijoiden ja urakoitsijoiden nimet on avoimesti kerrottu nettisivuilla. Tämä lisää yhteisöllisyyttä, sillä asukkaat voivat konkreettisesti nähdä suunnitelmiensa vaikutukset ja seurata uuden tilan ja talon rakentumista viikko viikolta. Kun kaikki tehdään avoimesti ja tiedotetaan paljon, on asukkaiden helpompi ottaa tila omakseen. Talo tuntuu tutulta, kun siihen on saanut tutustua jo ennakoon.

3.4 Tampereen Monitoimitalo 13

Monitoimitalo 13 on Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden toimintakeskus, joka on avattu elokuussa 2012. Monitoimitalon tilat viidessä kerroksessa soveltuvat monipuoliseen harrastetoimintaan sekä kokoustamiseen. Erilaisia kokoustiloja on 15–100 henkilön tilaisuuksiin. Niiden lisäksi Monitoimitalo 13:ssa on kahvila, pelialue, Stage, jossa voi järjestää esimerkiksi keikkoja, sekä tiloja nuorten pajatoimintaan. Yhteensä Monitoimitalossa on 3430 neliötä. Aula sekä yleiset tilat ovat avaria ja tilat on remontoitu esteettömäksi Tampereen kaupungin suorittaman talon perusparannuksen yhteydessä. (Sähköpostiviesti, palveluneuvoja Mikko Kalmakurki 5.5.2015.)

Monitoimitalo 13:n pääkohderyhmä on 13–17-vuotiaat nuoret, mutta taloon ovat tervetulleita kaikki iästä riippumatta. Monitoimitaloa käyttävätkin ahkerasti myös useat kymmenet eri yhdistykset ja järjestöt. Lisäksi yksityiset henkilöt voivat varata tiloja käyttöönsä esimerkiksi juhlia varten. Monitoimitalo 13:ssa toimii myös Pispalan Sottiisin kansantanssi -festivaalien toimisto sekä Tampereen kaupungin perusopetuksen Mediakoulu. Kaupunki tarjoaa Monitoimitaloon myös tilat sekä työntekijät kuutena päivänä viikossa. (Sähköpostiviesti, palveluneuvoja Mikko Kalmakurki 5.5.2015.)

Tampereen Monitoimitalo 13:ssa järjestetään monipuolista ohjelmaa kaikenikäisille. Eri tarkoituksille suunnatuissa tiloissa on kaikissa omat ammattitaitoiset ohjaajat, jotka opastavat ja antavat vinkkejä työskentelyyn. 7–29-vuotiaille tarkoitettussa kädentaitokerroksessa voi askarrella, ommella, tehdä savitöitä tai koruja. Ilta-aikaan kädentaidoissa järjestetään myös ohjattuja kursseja ja ryhmätilaisuuksia kaikenikäisille. Myös pelihuone Ohjaamo on tarkoitettu 7–29-vuotiaille. Ohjaamossa voi pelata monia pelejä eri konsoleilla. (Nuorten Tampere 2015.)

Konehuoneessa pääsee käyttämään tietokoneita maksutta. Myös konehuoneessa on paikalla ohjaaja, jolta voi kysyä apua koneiden sekä internetin käytöstä. Konehuoneen tiloja voi lisäksi vuokrata esimerkiksi kokouskäyttöön. (Nuorten Tampere 2015.)

Monitoimitalon Studiassa voi äänittää esimerkiksi demon. Tila on tarkoitettu nuorille tamperelaisille muusikoille, jotka vasta aloittelevat muusikon uraansa. Lisäksi Monitoimitalo 13:ssa voi editoida videoita sille tarkoitettussa Editissä sekä tutustua median tekemiseen Medialoungessa. (Nuorten Tampere 2015.)

Pajasto on 18–25-vuotiaille työttömille tarkoitettu työkokeilupaiikka. Pajastossa voi tutustua moneen eri taide- ja kulttuurialan ammattiin esimerkiksi media-AVee- tai taidepajan merkeissä. Pajat suoritetaan kurssimuotoisesti ja itse tekemällä. (Nuorten Tampere 2015.)

3.5 Kuopion asukastuvat

Kuopiossa toimii 12 asukastupaa ympäri kaupunkia. Asukastuvat ovat ”kaikille avoimia, maksuttomia lähiöiden oleskelu-, kokoontumis- ja harrastetiloja, jotka sijaitsevat kävelymatkan päässä kodeista”. Asukastuvat ovat Kuopion kaupungin omistamia ja kaupungin hyvinvoinnin edistämisen palvelualue myös koordinoi asukastupatoimintaa ja vastaa kehittämisestä sekä resursoinnista. Asukastupien päivittäisestä toiminnasta vastaa Kuopion Setlementti Puijola ry, joka hoitaa myös asukastupien henkilöstöhallintoa. (Setlementti Puijola 2015.)

Kaikissa Kuopion asukastuvissa voi yhteisen oleskelun lisäksi lukea päivän lehdet, kahvitella ja käyttää tietokoneita. Henkilökunta avustaa tarvittaessa asukkaita tietokoneiden käytössä. Lisäksi usealla asukastuvalla voi myös ruokailla edulliseen hintaan sekä käyttää skanneria ja tulostinta. Osalla tuvista on myös SPR:n Kuopion osaston Terveyspisteitä, joissa voi esimerkiksi mittauttaa verenpaineen tai keskustella terveyteen liittyvistä asioista. Asukastuvilla järjestetään paljon erilaista toimintaa. Tuvilla järjestetään muun muassa bingoa, kerhoja, karaokea, jumppia, seurakunnan hartaushetkiä sekä retkiä ja muuta virkistystoimintaa. Muutamissa tuvissa on myös kierrätyspiste, johon voi tuoda itselle tarpeettomia tavaroita kierrätykseen. Tämän lisäksi kaikilla asukastuvilla jaetaan viikoittain ilmaista leipää. (Kuopion kaupunki 2015.)

3.6 Oulun asukastuvat

Oulussa toimii yhteensä 14 kaupungin tukemaa asukastupaa. Asukastuvat sijaitsevat eri puolilla Oulua, pääsääntöisesti lähiöissä. Lisäksi Rajakylän kaupunginosassa sijaitsee itsenäisesti toimiva asukastupa. Asukastupien lisäksi Oulussa on kaksi yhteisötilaa, jotka ovat yhdistysten ja yksityishenkilöiden vuokrakäytössä.

Oulun asukastupien toiminnasta vastaa kunkin asuinalueen asukasyhdistys. Lisäksi toiminnassa on usein mukana yksityisiä henkilöitä sekä muita yhdistyksiä ja järjestöjä. Myös vapaaehtoistoiminta on useissa Oulun asukastuvissa

merkittävässä roolissa. Oulun kaupungin rooli on tukea asukastupia ja tarjota niille tilat.

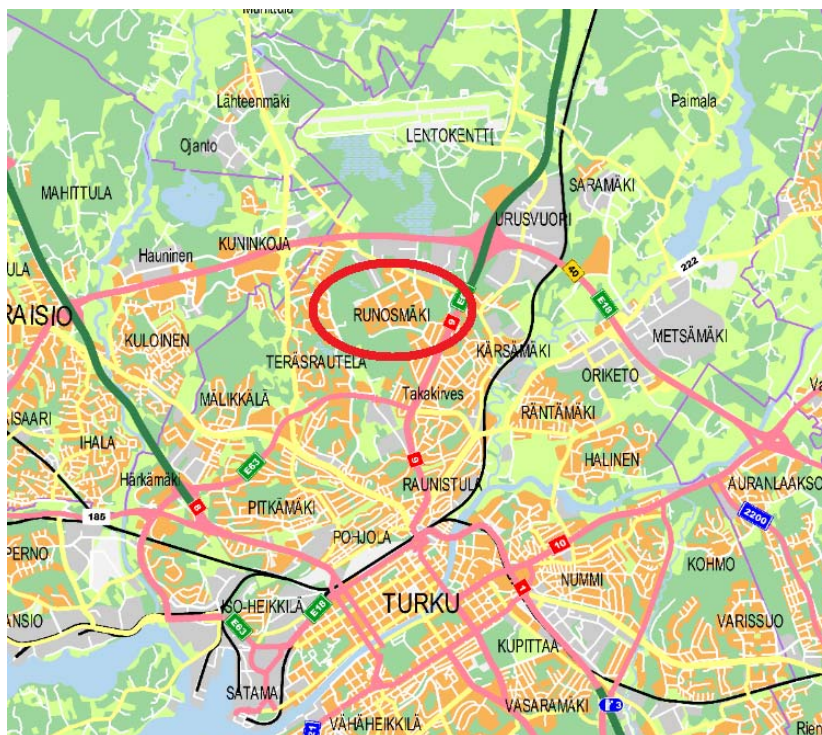
Oulun asukastupien toiminta on hyvin paljon Kuopion asukastupien kaltaista. Oulun asukastuvat on tarkoitettu kaikille yhteisiksi ”julkisiksi olohuoneiksi” ja kohtaamispaikoiksi. Suurimmalla osalla asukastuvista on tarjolla edullinen lounas sekä kahvittelumahdollisuus. Asukastuvilla voi lukea päivän lehdet ja käyttää asukkaille tarkoitettuja tietokoneita. Useissa paikoissa tietokoneiden käytössä myös avustetaan tai järjestetään kursseja, joissa tietokoneen käyttöä voi opetella. Lähes kaikkia asukastupia ja niiden tiloja voi myös vuokrata edullisesti yksityis- tai yhdistyskäyttöön.

Oulun asukastuvat järjestävät viikoittain hyvin erilaista ohjelmaa. Ohjelma ja toiminta pyritään suunnittelemaan kunkin asuinalueen asukkaiden tarpeita huomioiden.

4 RUNOSMÄKI

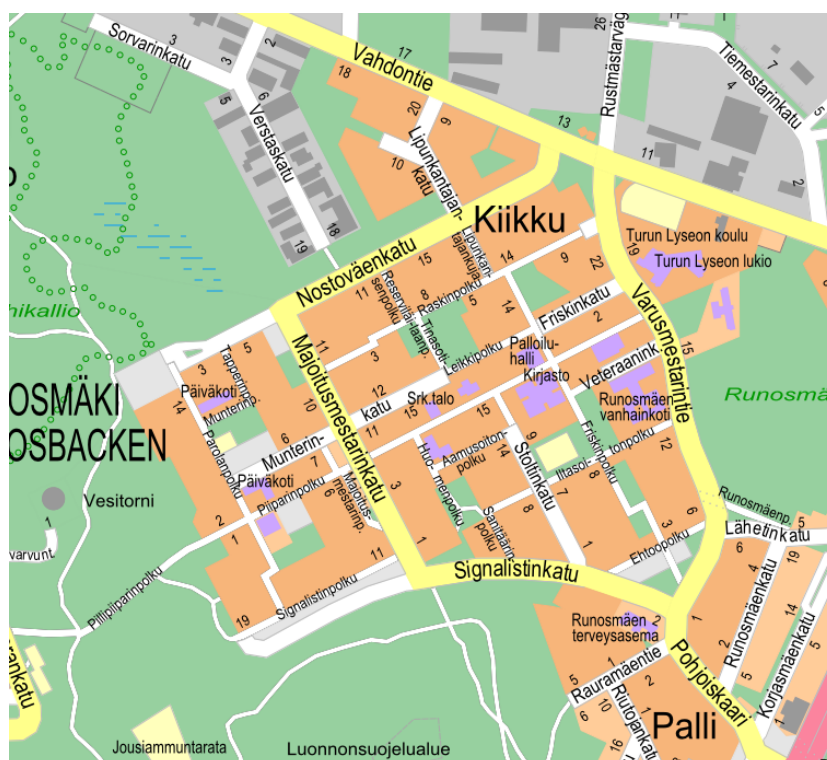
4.1 Sijainti ja ympäristö

Runosmäen kaupunginosa sijaitsee noin kuusi kilometriä Turun keskustasta Pohjoiseen, Tampereen valtatie ja Vahdontien kupeessa (Kuva 2). Runosmäkeä ympäröivät Nunnavuori ja Riihikallio. Runosmäki on Turun suurin lähiö, kun mukaan luetaan asukasluvultaan suuri Länsinummen alue. Tässä opinnäytetyössä tutkimuskohteena oleva Asuin-Runosmäki on Turun toiseksi suurin lähiö Varissuon jälkeen. Asuin-Runosmäkeen (Kuva 3) kuuluvat vanhan Runosmäen lisäksi myös Kiikku, Pallin kerrostalovaltainen alue myymälärakennuksineen sekä uusi, 1990-luvulla rakennettua Aurinkolaakso (Runosmäkiseura Ry 2015). Vanha Runosmäen alue koostuu lähinnä 1970-luvulla tiiviisti rakennetuista kerrostaloista (Turun kaupunki 2014b). Yksi Runosmäen erityispiirteistä on alueen läpi kulkeva kävelykatu, Piiparinpolku, johon suuri osa alueen palveluista sijoittuu.

Kuva 2. Runosmäen sijainti Turun alueella. Lähde Turun opaskartta 2015.

Asuin-Runosmäen alueella ei ole puisto- tai metsäalueita. Sen sijaan Runosmäkeä ympäröivät laajat mäntymetsät virkistysmahdollisuuksineen. Esimerkiksi Nunnavuoren alueella on kattavat ulkoilureitit ja lähietäisyydellä sijaitsee myös Pomponrahkan luonnonsuojelualue, jonka pitkospuihin johtavalle polulle Runosmäen ulkoilureitti yhtyy (Turun kaupunki 2009).

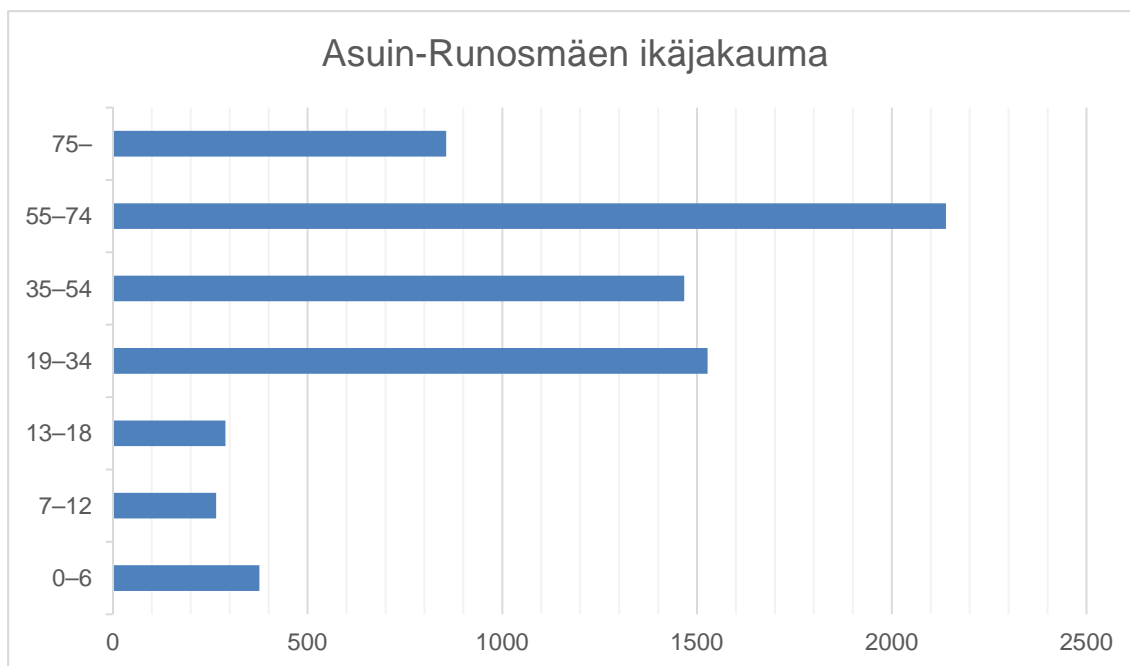

Kuva 3. Asuin-Runosmäen alue. Lähde Turun opaskartta 2015.

4.2 Väestö

Runosmäen asukasluku on pysynyt lähes samana vuosina 2008–2013. Vuonna 2013 suuralue Runosmäki-Raunistulan asukasluku oli 14 326 asukasta. Tästä 6 959 henkilöä asui Asuin-Runosmäen alueella. (Turun kaupunki 2014a.) Runosmäen ikärakenteessa on huomattavissa ikääntymistä. Vuonna 2012 15,1 % Asuin-Runosmäen asukkaista oli 55–74-vuotiaita. Vähiten Asuin-Runosmäen asukkaista, 1,9 % väestöstä, on alakouluikäisiä lapsia (Kuvio 1). Tämä näkyy muun muassa Runosmäen palvelutarjonnassa. Kysyntä ikääntyvien palveluille

lisääntyy samalla kun lapsiperheiden ja nuorten palvelut vähentyvät vähäisen käyttäjämäärän myötä.

Kuvio 1. Asuin-Runosmäen ikäjakauma. Lähde Turun tilastollinen vuosikirja 2015.

Runosmäen alueella asuu myös paljon maahanmuuttajia. Vuoden 2012 lopussa suuralue Runosmäki-Raunistulassa asui 1173 muun kuin suomen- tai ruotsinkielistä asukasta. Heistä 903 asui Asuin-Runosmäen alueella. Vuonna 2012 Asuin-Runosmäen 6919 asukkaasta 85 % oli suomenkielisiä, 1,6 % ruotsinkielisiä ja muita 13 %. Koko Turun alueella suurin osa vieraskielisistä asukaista on venäjänkielisiä ja tämä on huomattavissa myös Runosmäellä. (Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 2013.)

4.3 Palvelut

Runosmäeltä löytyy laaja kattaus erilaisia suuren lähiön palveluja. Kunnan palveluista Runosmäellä on päiväkoteja, kouluja, terveyskeskus, nuorisotalo, vanhainkoti, kirjasto sekä erilaisia liikuntapalveluja. Terveyskeskuksen yhteydessä toimii myös lasten- ja äitiysneuvola. Valtion palveluista Runosmäellä toimii ai-

noastaan aluepoliisi. (Runosmäkiseura Ry 2015.) Posti lopetti toimintansa Runosmäellä syksyllä 2011 ja tällä hetkellä Runosmäellä on vain Postin noutopiste, josta voi noutaa verkkokaupasta tilaamiaan paketteja (Posti 2011). Valtion ja kunnan palvelujen lisäksi Runosmäellä toimii paljon yksityisen sektorin palveluita.

Runosmäellä sijaitsee kolme päivähoitoyksikköä: Munterinkadun, Parolanpolun ja Piiparinpolun päivähoitoyksiköt (Turun kaupunki, Kasvatus ja opetus 2015). Runosmäen koulu jaettiin joulukuussa 2014 kahteen eri yksikköön koulun sisäilmaongelmien vuoksi. Opinnäytetyön kirjoitushetkellä keväällä 2015 Runosmäen koulun 1.-3. luokat toimivat Kärsämäen koulun Pallivahan yksikössä ja luokat 4.-6. Turun Lyseon koulun yksikössä (Runosmäen koulu 2015). Turun Lyseon koulussa toimivat myös yläluokat 7.-9. Koulu sijaitsee osoitteessa Varusmestarintie 19, jossa sijaitsee myös Turun Lyseon lukio (Turun Lyseon koulu 2015).

Runosmäen nuorisotalo on alueen nuorten oma paikka, jossa voi joko oleskella kavereiden kanssa tai osallistua ohjattuun toimintaan. Paikalla on aina koulutuksen saanut aikuinen. Runosmäen nuorisotalo järjestää muun muassa kerhoja, retkiä, leirejä ja erilaisia teemapäiviä. Nuorisotalotoiminnan tavoitteena on tukea nuorten vapaa-ajan toimintaa ja lisätä nuorten osallisuutta. (Turun kaupunki, Nuorten palvelut 2013.) Nuorisotalon tiloja, kuten juhlasalia, voi lisäksi vuokrata esimerkiksi yhdistysten käyttöön tai yksityishenkilöiden juhliin tai muihin tapahtumiin (Turun kaupunki, Nuorten palvelut 2015).

Myös Runosmäen kirjasto tarjoaa alueen asukkaille monenlaista ohjelmaa. Kirjasto järjestää muun muassa satuaamuja alle kouluikäisille lapsille, askarteluun ja muuhun puuhasteluun tarkoitetun tiistaikerhon kouluikäisille lapsille sekä maahanmuuttajille tarkoitetun kielikahvilan, jossa pääsee harjoittelemaan suomen kielen taitojaan (Sähköpostiviesti kirjastonhoitaja Luukka Piret 13.2.2015).

Liikuntapalveluista Runosmäen alueella sijaitsee Nunnavuoren palloiluhalli. Sen lisäksi liikuntasaleja löytyy Turun Lyseon sekä Luolavuoren koululta, Piiparinpolun yksiköstä. Myös Runosmäen nuorisotalolla voi harrastaa monenlaista liikun-

taa yhdistysten ja järjestöjen toimesta. Tämän lisäksi Runosmäen lähellä sijaitsee Impivaaran uima- sekä jäähalli. Talvisin Runosmäen asukkaita palvelevat Impivaaran laajat hiihtoladut, jotka toimivat kesäisin ulkoilureitteinä.

Yksityisen sektorin palveluita Runosmäellä on vielä melko laajasti. Yksityiset palveluntarjoajat kuitenkin vähenevät Runosmäeltä jatkuvasti ja siirtyvät keskustaan tai suurempien ostoskeskittymien yhteyteen. Näin kävi jo pankille ja apteekille. (Uitto 2015.) Päivittäistavarakauppoja Runosmäellä on kolme: K-supermarket, K-market ja Sale. Lisäksi alueella on R-kioski, Subway-ravintola ja useita kauneudenhoitoalan yrityksiä. Baareja Runosmäellä on kaksi kappaletta, mutta kahviloita ei enää yhtään, K-supermarketin yhteydessä sijainneen kahvilan lopetettua toimintansa.

5 RUNOSMÄEN KYLÄTALON OSALLISTAMINEN

5.1 Toimeksianto ja työn tarkoitus

Turun Runosmäen kaupunginosaan ollaan suunnittelemassa uutta yhteisöllisyyttä tukevaa kylätaloa. Kylätalo tulee olemaan Turun kaupungin ylläpitämä tila, jossa myös yhdistykset ja järjestöt voivat järjestää toimintaansa kaupungin palvelujen lisäksi. Kylätalon tarkoitus on lisätä Runosmäen alueen yhteisöllisyyttä ja tarjota tila, jossa jokainen alueen asukas voi sekä oleskella että harrastaa omien mieltymyksiensä mukaan. Kylätalolla tulee olemaan myös tietoa kaupungin tarjoamista palveluista. Lisäksi Runosmäen alueella on pitkään ollut tarve kahvilalle, joten myös kahvilaa suunnitellaan sijoitettavaksi kylätaloon. Tietoa Runosmäen kylätalon valmistumisajankohdasta ei vielä ollut saatavilla opinnäytetyön valmistuessa.

Opinnäytetyön käytännön tavoitteena on eri kohderyhmien osallistamismenetelmien havainnollinen esittely, jotta niistä voidaan ottaa mallia tai käyttää esimerkkinä tulevilla hankkeilla tai projekteilla, joissa osallistetaan alueen asukkaita yhteisöllisen tilan suunnittelussa.

Opinnäytetyön tilaajana on Turun kaupungin vapaa-aikatoimiala. Työn ohjaajana toimii Turun kaupungin vapaa-aikatoimialan kehittämispäällikkö Heini Parkunen. Opinnäytetyölle on erityistä tarvetta, sillä uusista kaupungin ylläpitämistä kylätaloista ei ole paljon kirjallista tietoa. Yhteisöllinen kylätalo, jossa ylläpitäjänä on kyläyhdistyksen sijasta kaupunki tai kunta, on Suomessa vielä suhteellisen uusi käsite. Sen vuoksi kaikki tieto asiaan liittyen on hyödyksi tulevaisuudessa, kun kylätaloja suunnitellaan sekä Turkuun että muualle Suomeen.

5.2 Tutkimuksen lähtökohta ja tutkimusaineisto

Opinnäytetyön lähtökohtana on kestävän kehityksen opiskelijoiden opintojakso Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi (IVA), jonka opettajana toimi Turun

kaupungin esteettömyysasiamies Jaana Solasvuo. Kurssi järjestettiin syksyllä 2014 ja sen yhtenä pääteemana oli osallisuus ja siihen liittyvä osallistaminen. Kurssiin kuului ryhmätyö, jossa tehtävänä oli osallistaa Runosmäen alueen asukkaita kylätalon suunnittelussa. Opiskelijat tekivät työn kuudessa 2–3 henkilön ryhmässä. Jokainen ryhmä valitsi itseään kiinnostavan kohderyhmän ja laati osallistamissuunnitelman, jonka mukaan toteutti osallistamisen. Tarkoituksena oli saada mahdollisimman laajasti kohderyhmän edustajia osallistettua, huomioiden kuitenkin opintojakson aikataulun ja laajuuden. Ryhmät laativat tehdyistä osallistamisista raportit, joita käytettiin tämän opinnäytetyön aineistona. Aineistot ovat seuraavat:

1. Lapset kylätalon suunnittelijoina – Lapsi on ihminen sosiaalisimmillaan
2. Runosmäen nuorten osallistaminen – Case Runosmäen kylätalo-hanke
3. IVA-harjoitustyö Runosmäen kylätalon suunnittelun osallistamisesta – Kohderyhmänä 20–30-vuotiaat runosmäkeläiset
4. Runosmäen kylätalon osallistamisen toimintakertomus – Kohderyhmänä ikäihmiset
5. Runosmäen kylätalo – Maahanmuuttajien osallistaminen
6. InnoCafe Runosmäessä – Yhdistysten osallistaminen

Näiden lisäksi opinnäytetyön tekijä täydensi nuorten osallistamista tammikuussa 2015 Runosmäellä Lyseon koululla, sillä aikatauluongelmien vuoksi opiskelijat eivät päässeet kurssin aikana koululle nuoria osallistamaan.

Kylätalon suunnittelun lisäksi kurssityön toimeksiantaja halusi tietää, mitä mieltä Runosmäen asukkaat ovat Runosmäen kirjaston palveluista sekä olisiko alueella kiinnostusta Nappi Naapuri -palvelulle. Nappi Naapuri on naapuriapupalvelu, joka toimii Internetissä. Palveluun voi jättää ilmoituksensa tarjottavasta palvelusta tai avusta tai pyytää itse apua tarvitsemaansa askareeseen. Nappi Naapurin kautta voi saada tai tarjota apua esimerkiksi siivoukseen, kaupassa käyntiin, piha- tai huoltotöihin tai vaikka lemmikin hoitamiseen. Nappi Naapuri toimii tällä hetkellä Helsingissä, Oulussa ja Turussa. (Nappi Naapuri 2015.) Kirjastopalveluita koskevia tuloksia saatiin vain nuorilta sekä maahanmuuttajilta, ja naapu-

riapua koskeviin kysymyksiin vastasivat 20–30-vuotiaat, ikäihmiset sekä yhdistykset ja järjestöt.

5.3 Tutkimuskysymykset

Tässä opinnäytetyössä vastataan seuraaviin kysymyksiin: Miten Runosmäen asukkaita on osallistettu Runosmäen kylätalon suunnittelussa? Millaista kylätoimintaa runosmäkeläiset toivovat?

5.4 Tutkimuksessa osallistettavat ryhmät

Osallistettavia ryhmiä oli kuusi: lapset, nuoret, 20–30-vuotiaat, ikäihmiset, maahanmuuttajat sekä yhdistykset ja järjestöt.

Osallistettava ryhmä ”lapset” koostui kolmesta eri ikäluokasta. Yhteensä tähän ryhmään kuului 44 osallistettavaa. Nuorimmat osallistettavat olivat Munterin päiväkotiyksikön esikoululaiset. Esikoululaisten ryhmässä on seitsemän 5–6-vuotiaasta lasta, joita osallistettiin. Tämän ikäryhmän osallistamisessa haasteena on ymmärtää ja tulla ymmärretyksi. Sanavalinnoilla on suuri merkitys siihen, miten lapsi asian ymmärtää. Esikoululaisten lisäksi osallistettiin Runosmäen koulun 1.- ja 2.-luokkalaisia. 1.-luokkalaisten ryhmässä 6–7-vuotiaita oppilaita oli 15 ja 2.-luokkalaisia 7–8-vuotiaita 22 oppilasta.

Nuoria osallistettiin kahdella eri kerralla. Toinen osallistaminen järjestettiin Runosmäen nuorisotalolla. Nuorisotalolla osallistettuja oli 19 nuorta, joista 12 oli tyttöjä ja 7 poikia. Nuoret olivat iältään pääosin 13–18-vuotiaita, yksi osallistettavista oli 20-vuotias. Toinen osallistaminen tehtiin Runosmäellä Lyseon koululla, jossa osallistettiin 7.-9.-luokkalaisia nuoria. Kolmessa eri ryhmässä 7.-luokkalaisia oli paikalla yhteensä 17 oppilasta, 8.-luokkalaisia 15 oppilasta ja 9.-luokkalaisia 23 oppilasta. Yhteensä koululla osallistettiin siis 55 nuorta.

Ryhmän 20–30-vuotiaat osallistettavia oli 11 henkilöä. Näistä valitettavasti vain viisi kuului todelliseen kohderyhmään. Tähän yhtenä syynä on ikäryhmän vai-

kea tavoittaminen. Katugallupin ajankohdan huonon sään vuoksi ihmisiä liikkui alueella vain vähän. Tämän vuoksi kyselyyn otettiin mukaan myös kohderyhmään kuulumattomat henkilöt, jotka olivat kiinnostuneita vastaamaan kyselyyn. Muita syitä kohderyhmän heikkoon tavoittamiseen voi olla 20–30-vuotiaiden vähäinen määrä Runosmäellä sekä katugallupin sijainti. Kohderyhmän aikuiset eivät mahdollisesti käytä katugallupin lähellä sijaitsevia palveluja.

Osallistettavia ikäihmisiä oli kolmessa tapahtumassa yhteensä 69 henkilöä. Heistä seitsemän oli Runosmäen palvelutalon asukkaita, joista osa oli melko huonokuntoisia. Heikosta kunnostaan johtuen osalla ei ollut mielenkiintoa vastata kysymyksiin, sillä he uskoivat, etteivät pääse kylätalon palveluita itse käyttämään. Suurin osa osallistettavista oli kuitenkin hyväkuntoisia ja virkeitä ikäihmisiä, jotka hyvin todennäköisesti tulevat käyttämään kylätalon palveluita paljon.

Maahanmuuttajien osallistaminen jäi melko niukaksi. Kahdessa eri maahanmuuttajille tarkoitetussa tapahtumassa onnistuttiin tavoittamaan kahdeksan maahanmuuttajaa. Heistä kuusi oli venäläis-/virolaistaustaista vanhempaa naishenkilöä, yksi venäläinen ja yksi virolainen nuori äiti.

Yhdistyksille ja järjestöille tarkoitettuun osallistamistapahtumaan Runosmäen nuorisotalolle lähetettiin kutsuja 27 eri yhdistykselle ja järjestölle. Näistä 11 eri yhdistystä oli edustettuina InnoCafe-tapahtumassa. Lisäksi kahden eri yhdistyksen edustajat vastasivat kyselyyn sähköpostilla. Muutamista yhdistyksistä oli paikalla useampi edustaja, minkä vuoksi InnoCafessa oli yhteensä 15 osallistujaa.

5.5 Tutkimuksen osallistamismenetelmät

Tapaustutkimuksessa käytettiin useita eri tutkimusmenetelmiä. Tutkimusmenetelmä, tässä tapauksessa osallistamismenetelmä, riippui osallistettavasta kohderyhmästä ja osallistettavien henkilöiden määrästä. Kaikki osallistamiset tehtiin kuitenkin kvalitatiivista tutkimusmenetelmää käyttäen. Seuraavissa kappaleissa on esitelty tutkimuksessa käytetyt osallistamismenetelmät kunkin osallistetun ryhmän osalta.

5.5.1 Lapset

Lapsia osallistettiin sekä Munterin päiväkodissa että Runosmäen koululla piirustustehtävin. Esikoululaisten ja koululaisten osallistaminen kuitenkin erosivat toisistaan hiukan. Esikoululaisten osallistaminen aloitettiin perehdyttämällä lapset aiheeseen. Aluksi kerrottiin kylätalohankkeesta ja selitettiin kylätalon idea. Sen jälkeen lapsilta pyydettiin apua kylätalon suunnitteluun. Esikoululaisille jaettiin piirustustarvikkeet, joilla he saivat piirtää unelmiensa kylätalon (Kuva 4). Piirtämisen avuksi annettiin seuraavanlaisia ohjaavia kysymyksiä:

- Minkälainen olisi unelmiesi kylätalo?
- Mitä haluaisit kylätalolla tehdä ja kenen kanssa?
- Millaisista leikeistä tai harrastuksista pidät?
- Minkä näköinen on mukava paikka? Mitä siellä on?
- Mitä värejä toivoisit kylätaloon?

Lasten piirtäessä osallistajat kiertelivät luokassa ja kyselivät lasten piirustuksista. Osallistajat kirjasivat ylös lasten kommentteja ja tarinoita, joita piirtämisen ohessa syntyi.

Kuva 4. Munterin yksikön esikoululaiset osallistamistehtävän parissa.

Ensimmäisen ja toisen luokan oppilaiden osallistaminen aloitettiin samalla tavalla kuin esikoululaisten, eli kertomalla kylätalohankkeesta ja kylätalon ideasta. Sen jälkeen myös koululaisilta pyydettiin suunnitteluapua piirustustehtävän muodossa. Erona esikoululaisten osallistamiseen oli ohjaavien kysymysten sijaan kuvien näyttäminen valkokankaalta (Kuva 5). Kuvissa näkyi erilaisia tiloja, tilojen värimaailmoja, harrastusmahdollisuuksia sekä muuta vastaavaa. Kuvat pyörivät taustalla videotykin kautta koko piirtämisajan ja kuvista sai ottaa mallia myös omiin piirustuksiin. Koululaisille kuitenkin painotettiin, että kuvissa näkyvien ideoiden lisäksi toivotaan mahdollisimman paljon omia erilaisia ideoita.

Kuva 5. Runosmäen koulun 2.-luokkalaiset ideoimassa kylätaloa.

Lasten osallistamismenetelmää valitessa on otettava huomioon lasten rajallinen keskittymiskyky. Etenkään pienet lapset eivät jaksu keskittyä pitkiä aikoja, joten lyhytkestoinen ja mielekäs piirustustehtävä on tälle ryhmälle sopiva osallistamismenetelmä. Haasteita osallistamiseen tuovat myös etenkin pienten lasten osalta suuret ryhmäkoot. Esikoululaisten ja 1.-luokkalaisten kirjoitustaidottomuus tulee huomioida kirjureiden määrässä, jotta mahdollisimman paljon ideoita saadaan taltioitua. 2.-luokkalaiset osaavat jo kirjoittaa, joten he pystyvät piirtämisen ohella myös kirjoittamaan omia ajatuksiaan ylös.

5.5.2 Nuoret

Nuorisotalolla nuoria osallistettiin puolistrukturoidun haastattelun avulla. Nuoret otettiin haastatteluun 2–5 hengen pienryhmissä nuorisotalon takaosan erilliseen huoneeseen. Haastattelukysymykset oli laadittu valmiiksi, mutta puolistrukturoidulle haastattelulle tyypillisesti haastattelutilanteet elävät eivätkä mukaile täy-

sin valmiiksi laadittuja suunnitelmia. Ryhmähaastattelut taltioitiin videokameran avulla tulosten raportointia varten.

Myös Lyseon koululla oppilaat jaettiin pienryhmiin osallistamista varten. Aluksi oppilaille kerrottiin kylätalon ideasta ja diaesityksen avulla näytettiin erilaisia sanoja ja asioita, mistä voi ideoida. Näitä sanoja olivat muun muassa tilat, tunnelma, tavarat, aktiviteetit ja sisustus. Nuorille jaettiin paperia vastausten kirjaamista varten ja he saivat ideoida vapaalla tyylillä kirjoittaen tai piirtäen. Pienryhmissä oli luokasta riippuen 2–5 henkilöä. Muutama 7.-luokkalainen halusi kirjoittaa suunnitelmansa yksin omalle paperilleen. Osallistajat kiersivät ryhmässä ja kirjasivat myös ylös ajatuksia, joita nuoret eivät itse kirjanneet paperilleen tai jotka toistuivat useasti. Lisäksi osallistajat esittivät lisäkysymyksiä aiheista, jotka kuulostivat vierailta sekä auttoivat ryhmiä ideoinnissa. Suurin osa oppilaisista suhtautui suunnitteluun innokkaasti ja uusia ideoita syntyi runsaasti. Muutamia oppilaita olivat hiljaisempia, eivätkä he osallistuneet ideointiin yhtä aktiivisesti. Muutama oppilaista myös piirsi kylätalon suunnitelman.

Nuorten osallistamisessa haasteena on nuorten mielenkiinnon säilyttäminen koko osallistamisen ajan. Välillä koululaisten keskittymiskyky herpaantui ja heitä sai herätellä keskittymään aiheeseen lisäkysymyksillä. Nuoret kannattaa myös palkita osallistumisestaan. Nuorisotalon nuorille tarjottiin kahvia ja herkuja, koululla osallistujille jaettiin kiitokseksi pinssit ja karkkia.

5.5.3 20–30-vuotiaat

Nuorten aikuisten osallistaminen toteutettiin haastattelulla. Haastattelu tehtiin katugallupina jalkautumalla Runosmäelle. Pääasiassa Gallup toteutettiin Piiparinpolulla, mutta huonon sään vuoksi osa haastatteluista tehtiin myös päivittäistavarakauppa Salen tiloissa. Vastaajia tavoitellessa aluksi kerrottiin, mitä kysely koskee, ja onko henkilöllä mielenkiintoa osallistua kyselyyn. Haastattelun runko oli laadittu etukäteen ja se sisälsi sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Suljettuja kysymyksiä käytettiin vastausten ryhmittelyyn ja avointen kysymysten tarkoituksena oli saada mahdollisimman monipuolinen kuva vastaajan mielipi-

teistä ja ideoista. Kysymysten määrä pidettiin vähäisenä, jotta vastaaminen olisi vaivatonta. Haastattelun kysymykset olivat:

1. Oletko 20–30-vuotias?
2. Asutko Runosmäellä?
3. Käytätkö Runosmäen kirjastoa?
4. Millaista toimintaa haluaisit kylätaloon?
5. Millainen kylätalon ympäristön tulisi olla?
6. Oletko käyttänyt naapuriapua?
7. Olisiko itsellenne käyttöä naapuriavulle?
8. Olisitko valmis antamaan naapuriapua?
9. Millaisia myönteisiä tai kielteisiä ajatuksia naapuriapu herättää?

Nuorten aikuisten osallistamisessa haasteellisinta on kohderyhmän tavoittaminen. Osallistaessa haastattelun avulla, kysymykset on laadittava huolella, jotta vastaaminen on vaivatonta ja vastaukset mahdollisimman tuloksellisia suunnittelun kannalta.

5.5.4 Ikäihmiset

Ikäihmisiä osallistettiin kolmessa eri tapahtumassa. Ensimmäinen osallistaminen toteutettiin Runosmäen nuorisotalolla järjestetyssä eläkkeensaajien kokouksessa. Kokouksessa oli paikalla 52 ikäihmistä. Suuresta osallistujamäärästä johtuen läsnäolijat jaettiin noin neljän hengen ryhmiin. Tapahtuman aluksi osallistajat kertoivat tulevasta kylätalosta ja esittivät pohjustavia kysymyksiä aiheeseen liittyen. Pienryhmissä vastaajat kirjasivat ideoitaan ja ajatuksiaan ylös. Tämän lisäksi osallistajat kiersivät pienryhmissä avustamassa keskustelua ja kuuntelemassa syntyviä ideoita.

Toinen ikäihmisten osallistamistapahtuma poikkesi ensimmäisestä. Se järjestettiin Runosmäen kirjastolla pidetyssä keskiviikkokerhossa, jossa ikäihmiset koontuvat viikoittain ja keskustelevat kahvittelun merkeissä. Paikalla oli 10 ikäihmistä (Kuva 7). Pienestä ryhmästä johtuen osallistaminen pystyttiin toteuttamaan enemmän keskustelun merkeissä. Myös tämän tapahtuman aluksi osal-

listajat kertoivat kylätalohankkeesta pääpiirteittäin. Sen jälkeen osallistettavat saivat vapaasti esittää ideoitaan ja kommentoida muiden esittämiä ehdotuksia. Osallistajat kirjasivat tuloksia muistiin ja esittivät lisäkysymyksiä aihealueista, joista ei vielä oltu ideoitu.

Kuva 6. Ikäihmisten osallistamista Runosmäen kirjastolla.

Myös kolmannessa ikäihmisten osallistamistapahtumassa osallistaminen toteutettiin avoimen keskustelun avulla. Osallistaminen järjestettiin Runosmäen palvelutalolla, jossa paikalla oli seitsemän asukasta. Aiemmistä tilaisuuksista poiketen, osa palvelutalon asukkaista oli heikkokuntoisia, mikä vaikutti vastausten määrään. Tällöin osallistajat joutuivat johdattelemaan vastaajia enemmän kysymyksillä, jotta keskustelua saatiin aikaiseksi.

Myös ikäihmisiä osallistaessa haasteeksi voi muodostua kohderyhmän tavoittaminen. Aktiivisimmat ikäihmiset on helppo tavoittaa erilaisista tapahtumista ja kokoontumisista, mutta yhtä tärkeää olisi tavoittaa myös passiivisemmat ikäihmiset, sillä heillä syrjäytymisen sekä yksinäisyyden riski on suurempi. Toinen haaste voi olla ikäihmisten innokkuuden puute, sillä etenkin vanhemmat ikäihmiset voivat helposti ajatella, ettei tuleva suunnittelu enää koske heitä.

5.5.5 Maahanmuuttajat

Maahanmuuttajia osallistettiin haastattelun avulla. Haastatteluja varten laadittiin kyselykaavake (Liite 5.), mutta vähäisen osallistujamäärän vuoksi valmiiksi laaditut kysymykset toimivat vain perusrunkona ja haastattelu suoritettiin pikemminkin keskustellen vastaajien kanssa. Haastattelut tapahtuivat kahdessa osassa. Ensimmäinen haastattelu pidettiin Runosmäen kirjastolla järjestetyssä kaksikielisessä satuhetkessä. Tällöin osallistettiin venäläistä äitiä. Toinen haastattelu pidettiin Runosmäen kirjastolla järjestettävässä kielikahvilassa. Silloin paikalla oli seitsemän maahanmuuttajanaista.

Maahanmuuttajia osallistaessa täytyy erityisesti ottaa huomioon osallistettavien kielitaito. Mikäli kielitaito suomen kielen osalta on heikkoa, kannattaa kysymykset esittää esimerkiksi englannin kielellä. Lisäksi on huomioitava, että vieraan kielen luetun ymmärtäminen voi usein olla hankalampaa kuin kielen puhuminen. Tämän vuoksi pelkkä kyselykaavakkeen täyttäminen ei mahdollisesti anna toivottuja tuloksia, vaan lomakkeen tueksi tarvitaan keskustelua. Maahanmuuttajat tarvitsevat kasvokkain suoritettuja haastatteluja myös kulttuurisista syistä. Muissa kulttuureissa puhuminen ja keskustelu ovat tärkeämpiä työkaluja kuin kaavakkeet.

5.5.6 Yhdistykset ja järjestöt

Yhdistysten ja järjestöjen osallistamismenetelmäksi valittiin Learning cafe eli oppimiskahvila -menetelmä. Learning cafe on keskusteluun, tiedon luomiseen ja siirtämiseen tarkoitettu menetelmä, joka sopii parhaiten yli 12 hengen ryhmille. Tärkeintä menetelmässä on keskustelu. Ideana on omien näkemysten selittäminen ja yhteisen ymmärryksen löytäminen. Nimensä mukaisesti oppimiskahvilassa on myös tarkoitus oppia yhteisten ratkaisujen tekemistä. Toisten näkemyksiä ja ideoita voi vapaasti kommentoida ja kyseenalaistaa, mutta tärkeää on myös ryhmän yhteisen mielipiteen löytäminen. Oppimiskahvilan toteutuksessa osallistujat jaetaan ryhmiin, ja jokaisesta ryhmästä valitaan kirjuri, joka pysyy

omassa pöydässään koko tapahtuman ajan. Jokaisessa pöydässä on oma teemansa, jota ryhmät ideoivat ja kehittävät eteenpäin. Kirjuri kirjaa ryhmän ideoita muistiin ja omia ajatuksiaan voi kirjoittaa myös itse pöydissä oleviin muistilappuihin. Tietyn ajan kuluessa ryhmät siirtyvät seuraavaan pöytään ja jatkavat kyseisen teeman kehittelyä ja ideointia. Lopuksi kirjurit esittelevät lopputulokset kustakin teemasta kaikille osallistujille. (Innokylä 2015.)

Runosmäen kylätaloa ja naapuriapua suunnitteleva oppimiskahvilatilaisuus, InnoCafe, järjestettiin marraskuussa 2014 Runosmäen nuorisotalolla, joka on alueen yhdistysten ja järjestöjen ahkerasti käyttämä tila. Ennen tilaisuutta osallistajat suunnittelivat pöytien teemat. Pääteeman lisäksi pöydissä esillä olevissa aihepapereissa (Liite 6.) oli keskustelun alkamista helpottavia lisäkysymyksiä. Pöytien pääteemat olivat seuraavat:

1. Naapuriapu
2. Mitä Runosmäessä on?
3. Mitä Runosmäkeen tarvitaan?
4. Osallistuminen ja informointi
5. Hullut ideat

Teemapapereiden lisäksi pöydissä oli oppimiskahvilan idean mukaisesti post-it -lappuja, tusseja, kyniä ja isoja paperiarkkeja ideoiden kirjaamista varten. Osallistujien saapuessa paikalle, heidän yhteystietonsa otettiin ylös ja heidät jaettiin arpomalla viiteen eri ryhmään. Näin ryhmistä saatiin mahdollisimman monipuoliset. Lyhyen alustuspuheen jälkeen ryhmät keskustelivat pöytänsä teemasta 15 minuuttia, jonka jälkeen siirtyivät seuraavaan pöytään. Seuraavassa pöydässä kirjuri kertoi lyhyesti, mitä edellinen ryhmä oli teemasta ideoinut, jonka jälkeen ryhmät jatkoivat ideoiden kehittelyä. Kun kaikki pöydät oli kierretty, kirjurit esittelivät kunkin pöydän teeman osalta esitettyjä näkemyksiä koko ryhmälle.

Yhdistysten ja järjestöjen osallistamisessa InnoCafen kaltainen oppimiskahvila on hyväksi havaittu menetelmä. Yhdistysten ja järjestöjen edustajat ovat yleensä hyvin aktiivisia ja innokkaita lähtemään mukaan erilaisiin tapahtumiin. Lisäksi

he haluavat vaikuttaa oman yhdistyksensä tai järjestönsä etuihin, mikä saa heidät osallistumaan yhdistystään koskevaan tilaisuuteen.

Tapahtumaa järjestäessä on huomioitava tapahtuman ajankohta ja paikka. Niillä voi olla suuri merkitys osallistujamäärään. Kutsuja lähettäessä on hyvä huomioida, että yhdistysten edustajat eivät välttämättä lue sähköpostejaan päivittäin, tai kokoukset, joissa keskustellaan tilaisuuteen osallistumisesta, pidetään vain harvoin. Lisäksi yhteyshenkilöiden yhteystiedot voivat olla vanhentuneet eikä sähköposti tavoita oikeaa henkilöä. Tämän vuoksi sähköpostikutsun lisäksi on hyvä soittaa yhdistysten ja järjestöjen edustajille ja tarkistaa, ovatko he saaneet kutsun. Puhelu on lisäksi henkilökohtaisempi, mikä voi aktivoida edustajia osallistumaan. Tämän lisäksi on hyvä lähettää vielä muistutusviesti muutamaa päivää ennen tapahtumaa.

Tapahtuman onnistumisen kannalta tärkeitä tekijöitä ovat aktiiviset osallistujat, hyvät kirjurit sekä kattava dokumentointi. Dokumentoinnin voi hoitaa esimerkiksi videokuvauksen avulla. Näin saadaan taltioitua jokainen tapahtumassa esiintynyt idea, mikä helpottaa tulosten raportoinnissa.

6 RUNOSMÄEN OSALLISTAMISEN TULOKSET

6.1 Lapset toivoivat toiminnallista kylätaloa

Esikoululaiset

Esikoululaisten toiveet ja ajatukset Runosmäen kylätalosta keskittyivät lähinnä tilan toiminnallisuuteen. Lapsille oli mielekästä miettiä, mitä kaikkea kylätalolla voisi tehdä. He toivoivat erityisesti liikunnallisia aktiviteetteja, kuten trampoliineja, uima-allasta, tenniskenttää, miekkailuhuonetta, trapetsia, seikkailurataa ja kiipeilytelinettä. Myös golfkenttä, vesiliukumäki ja hyppypaikka tyynymereen olivat toiveina. Muista vastauksista poiketen, esikoululaiset toivoivat myös rauhallista paikkaa, jossa voisi rentoutua. Siellä voisi olla säkkituoleja, sänkyjä ja tyynyjä.

Lapset toivoivat kylätaloon myös paljon konkreettisia asioita ja esineitä. Eräs lapsista toivoi olohuoneeseen televisiota, jossa näkyy ainoastaan lastenohjelmia, sekä hellaa ja pesukonetta. Leluista toivottiin autorataa, avaruusjuttuja ja pyörivää lelua. Myös kissojen ystäviä löytyi, sillä yksi esikoululaisista toivoi kylätaloon kissaa, ja toinen taas paikkaa, josta kissoja voisi ostaa.

Esikoululaisten vastauksissa toistui perhekeskeisyys. Lapset kertoivat haluavansa viettää kylätalolla aikaa erityisesti perheen ja ystävien kanssa. Myös tarjoilijaa ja parturia toivottiin, mutta pääasiassa toiveet keskittyivät omien tuttujen kanssa oleskeluun. Värimaailmaltaan kylätalon tulisi esikoululaisten mielestä olla värikäs. Tämä näkyi selvästi myös lasten värikkäistä piirustuksista.

1.-luokkalaisten

1.-luokkalaisten ideat olivat huomattavasti monipuolisempia kuin esikoululaisten ideat, etenkin kun suunniteltiin tilan toiminnallisuutta. Esikoululaisten tapaan myös 1.-luokkalaisten lapset toivoivat paljon liikunnallisia aktiviteetteja (Liite 1.). Hei-

dänkin vastauksissaan toistui trampoliini, uima-allas, kiipeilyseinä ja seikkailurata. Lisäksi 1.-luokkalaiset toivoivat omalle ikäryhmälleen ja taidoilleen sopivia aktiviteetteja, kuten skeittauspaikkaa, pallopelejä, karatehuonetta ja pyöräilyrataa. Vastaajien ikä oli huomattavissa myös toiveissa läksyjentekopaikasta. Esikoululaisista poiketen, 1.-luokkalaiset toivoivat myös tietokone- ja videopelejä sekä televisiota.

Konkreettisia ideoita kylätalolle olivat ilmapallot, PlayStation 4, teltta, jättilegopala, sähköautorata, CD-soitin ja aapinen. 1.-luokkalaiset ehdottivat myös, että kylätalolla voisi olla sairaala, kirjasto, ensiapupiste, kahvila ja McDonald's-ravintola. Erikoisempia toiveita olivat ninjahuone, kivenmallinen wc, terveydenhoitaja ja Legozombi. Eläinten ystäviä löytyi esikoululaisten lisäksi myös 1.-luokkalaisista, sillä toiveissa esiintyi myös puput ja perhoset.

Kavereiden merkitys korostui 1.-luokkalaisten vastauksissa, sillä perheen sijaan, kylätalolla haluttiin viettää aikaa kavereiden kanssa. Myös vanhemmat ihmiset otettiin huomioon, sillä eräs lapsista suunnitteli kylätaloon pyörätuolin, jotta vanhusten on helppo liikkua siellä, ja toinen toivoi puhelinta, jolla voisi soittaa mummille. Esikoululaisten tapaan 1.-luokkalaiset toivoivat kylätalosta värikästä. Väreistä mainittiin punainen, oranssi, sininen ja liila.

2.-luokkalaiset

Nuorempien ikäryhmien tapaan 2.-luokkalaiset toivoivat paljon liikunnallisia aktiviteetteja. Eniten ehdotettiin pallomerta, trampoliinia ja erilaisia kiipeilymahdollisuuksia, kuten seinäkiipeilyä ja kiipeilyköysiä (Liite 1.). Myös roikkumisrenkaat, liukumäki ja pelaaminen keräsivät useampia ääniä. Nuorempia ikäryhmiä enemmän 2.-luokkalaiset toivoivat myös muita kuin liikunnallisia aktiviteetteja. Lapset ehdottivat askartelua, seinille maalaamista ja piirtämistä.

Tämän osallistamisryhmän ikä tuli myös selkeästi esille vastauksissa. Liikunnallisten aktiviteettien lisäksi 2.-luokkalaiset toivoivat muun muassa konsolilla ja kännykällä pelaamista. He toivoivat myös selkeästi enemmän teknisiä laitteita,

kuten televisiota, pelikonsoleita, tablettitietokoneita ja puhelimia. Myös sohvut ja ilmapallot olivat usein toistuvia ehdotuksia.

Tiloista 2.-luokkalaiset toivoivat eniten kirjastoa. Nuorempien ikäryhmien tapaan myös lepohuonetta, nukkuma- ja hiljaista paikkaa toivottiin. Ehdotuksista löytyi myös lasten kemianlaboratorio, kauhutunneli, leikkipaikka eläimille ja salaovi.

Selkeästi eniten 2.-luokkalaiset halusivat viettää aikaa kylätalolla kavereidensa kanssa. Kavereiden kanssa haluttiin joko leikkiä tai vain oleilla. Yksi vastaajista kertoi myös haluavansa tulla kylätalolle mummin, äidin ja vaarin kanssa.

6.2 Nuorten vastauksissa toistui elektroniikka

Lyseon koulun osallistettavien nuorten vastaukset on jaoteltu teemojen mukaisesti ja luokittain, sillä luokka-asteiden vastaukset erosivat jonkin verran toisistaan. Yleisimmin esiintyviä teemoja olivat tilat, tavarat/esineet/tarvikkeet, sisustus/huonekalut, aktiviteetit sekä tunnelma. Näiden lisäksi yksi teemoista on muut vastaukset, jotka eivät kuuluneet varsinaisesti mihinkään pääteemoista. Selkeästi eniten nuoret esittivät toiveita ja ideoita tiloihin liittyen. Myös erilaiset tavarat, esineet ja tarvikkeet toistuivat vastauksissa. Kaikki nuorten vastaukset on lueteltu liitteessä 2. Nuorisotalolla tehdyn osallistamisen tulokset on jaettu kahteen teemaan: nykyinen nuorisotalo ja sen toiminnot sekä kirjastopalvelut.

7.-luokkalaiset

7.-luokkalaisten pienestä ryhmäkoosta huolimatta ideoita syntyi paljon. Suurin osa toiveista liittyi tiloihin. Vastauksissa on huomattavissa osallistettavien nuori ikä, sillä suurin osa ideoista oli melko mielikuvituksellisia ja epärealistisia. Nuoret muun muassa suunnittelivat 15-kerroksisen linnakkeen, joka sisälsi lentokentän, tivolin sekä ostoskeskuksen. Useat vastauksista olivat kuitenkin realistisia ja täysin toteuttamiskelpoisia. 7.-luokkalaiset toivoivat Runosmäen kylätalolle isoa salia, lukunurkkausta, musiikkiluokkaa sekä kasvihuonetta, missä jokainen voisi hoitaa kasveja. Pihasta he toivoivat isoa ja siellä tulisi olla jalkapallo-

kenttä, sillä tällä hetkellä Runosmäellä ei ole nurmipäälysteistä kenttää, jossa jalkapalloa voisi pelata. Myös uima-allas ja skeittipuisto mainittiin useamman kerran.

Etenkin 7. luokan pojat toivoivat myös paljon erilaisia esineitä ja tarvikkeita kylätalolle. Eniten ehdotuksia esitettiin eri elektroniikkatuotteista ja peleistä. Kylätalolle haluttiin PlayStation 4 -pelikonsoli ja siihen pelejä (Fifa, NHL, GTA), monta televisiota sekä lautapelejä. Myös erilaisia ruoka- ja juoma-automaatteja, kuten kahviautomaattia ja välipalakonetta, toivottiin.

Aktiviteeteista toivottiin melko vapaita. Nuoret ehdottivat askartelua, elokuvien katselua, seinille piirtämistä ja vaatteiden tuunausta. Liikunnallisista aktiviteeteista toivottiin jalkapalloa, futsalia ja karatea. Eräs tyttö myös ehdotti, että kylätalolla voisi viettää eri juhlapäiviä, kuten joulua ja vappua.

Sisustuksesta 7.-luokkalaiset suunnittelivat värikkään ja melko kotoisan. He eivät halunneet hammaslääkärin odotushuoneen näköistä sisustusta. He toivoivat kylätalolle paljon viherkasveja ja palmuja. Yksi oppilaista jopa sanoi, ettei tule paikalle, ellei siellä ole paljon palmuja. Huonekaluista eniten toivottiin isoja ja pehmeitä sohvia, joita tulisi olla paljon. Tuolit saisivat olla erikoisia ja erilaisia, myös säkkituoleja toivottiin. Seinille haluttiin tauluja sekä tyhjiä seiniä, mihin saisi itse kirjoittaa tai piirtää. Eräs ajanvieron kannalta tärkeä ja hyvä ehdotus oli, että kylätalolla olisi lukolliset lokerot, joihin saisi tavarat säilöön, kun kylätalolla viettää aikaa.

Tunnelman tulisi 7. luokan mielestä olla hyvä ja sellainen, että kylätalolle olisi kiva mennä. Pääsääntöisesti oppilaat halusivat viettää kylätalolla aikaa kavereidensa kanssa, mutta muutama oli valmis menemään kylätalolle myös yksin tutustumaan uusiin ihmisiin. Ehdotettiin myös, että kylätalolle voisi mennä koko luokan voimin kouluajalla.

Muita hyviä ajatuksia kylätaloon liittyen esitettiin muun muassa lähellä sijaitsevista palveluista. Kylätalon tulisi nuorten mielestä olla lähellä kauppakeskusta, jotta se houkuttelisi nuoria. Lisäksi bussipysäkin toivottiin olevan kylätalon lähellä, jotta kylätalolle pääsisi kauempaakin. Nuorille hyvin tärkeä asia, kännykän

käyttö, nousi myös vastauksissa esiin. Kylätalolle toivottiin paljon pistorasioita oman puhelimen latausta varten sekä ilmaista langatonta verkkoyhteyttä. Eräs tyttö myös toivoi kovasti, että kylätalolla saisi kulkea kengät jalassa, sillä se on hänen mielestään ”siistiä”.

8.-luokkalaiset

8. luokan oppilaat eivät olleet yhtä idearikkaita kuin 7. luokan oppilaat. Heidän ideansa ja toiveensa olivat hyvin konkreettisia ja, nuoremista poiketen, todella realistisia. Eniten 8.-luokkalaiset toivoivat esineitä ja tarvikkeita. Eniten toiveita esitettiin biljardipöydästä ja PlayStation 4 -pelikonsolista. Myös muita pelikonsoleita toivottiin, sekä tietysti paljon pelejä niihin. Nuorempien tavoin myös 8.-luokkalaiset toivoivat paljon pistorasioita puhelimen latausta varten sekä lainalatureita eri puhelinmalleihin siltä varalta, että oma laturi on unohtunut kotiin. Etenkin 8. luokan pojat toivoivat isoa televisiota tai suurta valkokangasta, jolta voisi katsella elokuvia.

Esineiden ja tarvikkeiden lisäksi 8. luokan oppilaat esittivät paljon tiloihin liittyviä toiveita. He toivoivat muun muassa isoa keittiötä, jossa voisi itse tehdä ruokaa, sekä kahvilaa, jossa olisi edullista ruokaa ja juomaa. Nuoret toivoivat myös lepotilaa, jossa voisi olla tyynyjä ja patjoja, sekä hiljaista huonetta, jossa voisi tehdä läksyjä. He halusivat paljon erilaisia huoneita, joissa olisi eri tarkoituksensa. Esimerkiksi tytöille voisi olla oma huone, jossa olisi meikkejä ja hiustenlaitto- tarvikkeita. Tärkeäksi toiveeksi esitettiin myös, että kylätalon tulisi olla uudessa rakennuksessa.

Sisustuksesta haluttiin modernia ja valoisaa. Oleskelua varten toivottiin sohvia, nojatuoleja ja säkkituoleja. Nuoret toivoivat kylätalolle myös musiikkia ja nopeaa internet-yhteyttä sekä jotain syötävää ja juotavaa tarjolle.

9.-luokkalaiset

9. luokka oli Lyseon koululla osallistettavista ryhmistä suurin, joten myös vastauksia syntyi paljon. Nuorempien luokka-asteiden tavoin, 9.-luokkalaiset esittivät eniten tiloihin ja tarvikkeisiin liittyviä toiveita. Myös muita, pääteemoihin kuumattomia, vastauksia kertyi paljon.

Eniten 9.-luokkalaiset toivoivat kylätalolle edullista kahvilaa ja elokuvateatteria. He halusivat myös, että kylätalolla olisi jokin pikaruokala, esimerkiksi Hesburger, sekä kuntosali ja saunaosasto, missä olisi myös poreamme. Nuoret toivoivat myös, että eri-ikäisille olisi erilliset tilat. He eivät innostuneet ajatuksesta, että lapset ja ikä-ihmiset viettäisivät aikaa heidän kanssaan samassa tilassa. Eräs ehdotus oli, että kylätalolla voisi olla huoneita, joihin pääsisi vain tietyn iän ylittäneet, eli esimerkiksi K-15, K-18, K-30 ja K-60 -huoneet. Myös 9.-luokkalaiset toivoivat täysin uutta rakennusta, ja ehdotettiin, että se voitaisiin rakentaa Runosmäen koulun tilalle.

Tavaroita ja tarvikkeita toivottiin kylätalolle paljon erilaisia. Nuorempien tavoin myös 9.-luokkalaiset toivoivat paljon eri elektroniikkaa ja pelitarvikkeita. Tälläkin luokalla Play Station 4 -pelikonsoli keräsi useampia ääniä. Myös Applen tuotteet, kuten iPadit ja Macbook-tietokoneet, olivat nuorten suosiossa. Elektronii-kan lisäksi nuoret toivoivat kylätalolle myös muun muassa askarteluvälineitä, biljardipöytää, pingispöytää ja paljon eri liikuntavälineitä. Osallistajien yllätykseksi, eniten 9.-luokkalaisten vastauksissa oli tarvikkeiden osalta mainittu trampoliini.

Sisustukseen liittyvät ideat olivat pääosin samoja kuin nuorempien ikäryhmien ideat. Myös 9.-luokkalaiset toivoivat modernia sisustusta, paljon eri värejä, viihtyisyyttä ja valoisuutta. Huonekaluista he toivoivat paljon isoja sohvia, säkki-tuoleja ja erilaisia tuoleja. Eräs ryhmä painotti, että äänieristyksen tulee tiloissa olla hyvä, ettei siellä kaiu.

9.-luokkalaiset esittivät nuorempia ikäryhmiä enemmän ehdotuksia kylätalon aktiviteeteista. He halusivat kylätalolle erilaista liikuntaa, kuten tanssia ja skeit-

tausta. He myös ehdottivat, että kylätalolla voisi olla tukiopetusta koululaisille. Eräs ryhmä ideoi, että eläkkeelle jääneet opettajat voisi palkata kylätalolle antamaan tukiopetusta. Kylätalolla voisi järjestää myös erilaisia kursseja, kuten askartelukursseja, sekä lapsille iltapäiväkerhoa. Myös teemapäivät olisivat nuorten mieleen.

Nuoret toivoivat kylätalon tunnelman olevan rento, mukava ja kotoisa. He toivoivat erityisesti, että kylätalolla työskentelevät ihmiset olisivat mukavia ja osaavia. Eräs ryhmä keksi kylätalolle käyttöä myös yöaikaan: he ideoivat, että kylätalolla voisi olla huoneita, joita voisi vuokrata yöksi. Kylätalolle ehdotettiin myös jäsenyyttä ja jäsenkorttia, jolla voisi saada alennuksia eri palveluista ja tuotteista kylätalolla. Nuoret toivoivat, että kylätalo tarjoaisi nuorille työpaikkoja, etenkin kesäisin. He voisivat tulla kylätalolle esimerkiksi kerhonvetäjiksi tai pitämään jumppaa. Nuorempien ikäryhmien tavoin, myös 9.-luokkalaiset toivoivat paljon pistorasioita puhelimien latausta varten sekä lukollisia säilytyslokeroita, joihin omat tavarat saisi talteen.

Nuorisotalon nuoret

Runosmäen nuorisotalolla osallistettavat nuoret olivat suhteellisen tyytyväisiä nuorisotalon nykyiseen toimintaan. Nuoret tulevat nuorisotalolle kuluttamaan aikaa ja oleskelemaan kavereiden kanssa. Jotkut myös kertoivat pelaavansa biljardia ja konsolipelejä. Kylätalolta he toivoisivat laajempia aukioloaikoja kuin nykyisessä nuorisotalossa. Toiveena oli, että kylätalolle pääsisi viettämään aikaa joka arki-ilta ja myös viikonloppuisin. Myös loma-aikoina nuoret oleskelsivat mielellään nuorisotiloissa, jos ne olisivat auki. Lähes kaikki osallistettavista nuorista toivoivat kylätalolle kahvilaa, josta voisi ostaa edullisesti kahvia, kaakaota ja pientä syötävää. Erityisesti pojat toivoivat myös paljon liikuntamahdollisuuksia. Ulos ehdotettiin kenttää, jossa voisi pelata jalkapalloa, futsalia ja sählyä. Tytöille Runosmäen nuorisotalon tyttöjen huone oli tärkeä, ja he toivoivatkin sen säilymistä. Tytöt myös ehdottivat kylätalolle erilaisia kursseja, kuten kokkaus-, leivonta- ja tanssikursseja.

Nuoret toivoivat, että eri ikäryhmille olisi erilliset tilat. Heitä itseä ei nuoremmat tai vanhemmat tilankäyttäjät haittaa, mutta he pelkäsivät, että aiheuttavat itse sen verran meteliä, että muut häiriintyvät ja sen seurauksena nuorten toimintaa rajoitetaan. He eivät myöskään halunneet kirjastoa samoihin tiloihin nuorisotalon kanssa.

Osallistettavat nuoret kertoivat, etteivät käytä kirjaston palveluja paljon. Kirjasto on nuorille lähinnä oleskelupaikka nuorisotalon ollessa kiinni. He ehdottivat kirjastolle parempia atk-palveluita ja tablettitietokoneita yleiseen käyttöön. Lukioikäiset nuoret sanoivat voivansa mennä kirjastolle tekemään koulutehtäviä, jos siihen olisi tilat ja välineet.

6.3 Toiminnallista ohjelmaa 20–30-vuotiaille

Kohderyhmän 20–30-vuotiaat haastateltavista todellisuudessa vain viisi kuului kohderyhmään. Tuloksissa on lueteltu myös muiden kuuden vastaajan toiveita Runosmäen kylätalosta. Vastauksissa mikään ehdotus tai toive ei toistunut useita kertoja vaan vastaukset olivat monipuolisia ja vaihtelivat paljon. Kylätalolle ehdotettiin monenlaista toiminnallista ohjelmaa, kuten kerhotoimintaa, käsi- ja puutöitä, tanssikursseja, parisuhde- ja pikadeitti-iltoja sekä tilaisuuksia, joissa vanhemmat ihmiset voisivat opettaa taitojaan nuoremmille. Lisäksi toivottiin ohjelmaa, joka on suunnattu tietyille ikäryhmille ja kohderyhmille, kuten eläkeläisille, lapsiperheille ja yksineläville.

Kylätalon ympäristöstä ja piha-alueesta toivottiin rauhallista ja viihtyisää. Pihalueen tulisi olla vihreä ja siellä tulisi olla istutuksia. Myös lasten leikkipaikalle olisi tarvetta. Pihalle kaivattiin myös penkkejä ja oleskelualueita. Yksi vastaajista tosin toivoi, ettei penkkejä olisi, jotta istumapaikat eivät houkuttelisi paikalle juopuneita ihmisiä. Penkkien väärinkäyttöä voisi ehkäistä esimerkiksi sijoittamalla istuma-paikat ja oleskelualueet kylätalon sisäpihalle tai kevyen piha-aidan taakse.

6.4 Ikäihmiset kaipasivat Runosmäelle aktiviteetteja

Ikäihmiset toivoivat Runosmäen kylätalolle paljon aktiviteetteja. Eniten kannatusta saivat ajanvietepelit, kuten tikka, biljardi sekä muisti- ja palapelit. Kulttuurista, kuten elokuvia, teatteriesityksiä ja konsertteja ehdotettiin myös paljon. Lisäksi ikäihmiset toivoivat erilaisia liikunnallisia aktiviteetteja. Kylätalolle ehdotettiin muun muassa tanssia, tuolijumppaa ja pallopelejä. Kaikki ikäihmisten vastaukset on lueteltu liitteessä 3.

Liikunnalliset toiveet tulivat esille myös toiveissa kylätalon tiloista. Ikäihmiset ideoivat muun muassa, että kylätalolla voisi olla kuntosali ja uima-allas, jossa olisi apulaitteita vanhuksille. Pääsääntöisesti tiloja koskevat toiveet liittyivät esteettömyyteen. Toiveena oli, ettei kylätalolla olisi mäkiä tai kynnyksiä, ja että kaikki tilat olisivat samassa tasossa, tai että olisi ainakin hissi. WC-tiloista haluttiin tilavia ja esteettämiä, ja WC-istuimista korkeita, jotta niihin olisi helppo istua. Lasten tapaan, myös ikäihmiset toivoivat erillistä hiljaista tilaa, jossa voisi istuskella ja esimerkiksi lukea. Lisäksi kylätalolle toivottiin erilaisia palveluita, kuten kampaamoja, apteekkia ja Alkoa tai anniskelualueita.

Kuva 7. Ikäihmisten osallistamista Runosmäen palvelutalolla.

Ikäihmiset toivoivat kylätalon tunnelman olevan lämmin ja kotoisa. He halusivat ”iloista meininkiä” ja, että jokainen voisi tulla omana itsenään. Värimaailman tulisi ikäihmisten mielestä olla vaalea ja rauhallinen. Ehdotuksena tuli, että värejä voisi tuoda sisustustekstiileillä ja tauluilla. Aktiviteettien lisäksi ikäihmiset halusivat tulla kylätalolle oleskelemaan ja juttelemaan ystävien ja tuttavien kanssa. Tätä varten he toivoivat pyöreitä pöytiä, jotta keskustelu olisi helpompaa. Ikäihmiset halusivat mukavia huonekaluja, mutta ei mielellään sohvia tai nojatuoleja, sillä heidän on vaikea päästä niistä ylös. Useat osallistettavista toivoivatkin tuoleja, joissa on käsinojat, jotta istuminen ja tuolilta nouseminen olisi helpompaa.

Ikäihmiset kokivat, että Runosmäessä olisi tarvetta myös kahvilalle. He pitivät hyvänä ajatuksena kahvilan sijoittamista kylätalolle. Kahvion toivottiin olevan edullinen seurustelukahvio, jossa voisi istuskella myös ilman ostopakkoa. Ehdotettiin, että kahvilassa voisi tarjoilla lounasta, pientä suolaista, voileipiä ja ihan tavallista pullaa. Kahviossa voisi myös olla päivän lehdet luettavana.

Naapuriavun tarpeellisuudesta kysyttäessä ikäihmiset olivat aluksi hyvin epäileväisiä asian suhteen. He totesivat, etteivät ole tottuneet sellaiseen, ja avun pyytäminen tuntemattomilta koettiin hankalana. Ikäihmiset myös epäilivät naapuriavun toimivuutta, sillä heidän mielestään ihmiset ovat nykyaikana sulkeutuneita, eikä naapureita enää tunneta. Pienen jutustelun jälkeen, ajatukset naapuriavusta muuttuivat positiivisiksi. Ajateltiin, että se voisi auttaa tutustumaan naapureihin. Naapuriapu koettiin myös tarpeelliseksi, ja esimerkiksi koneiden korjaus apu voisi erään henkilön mielestä olla tarpeen. He olivat myös itse valmiita antamaan naapuriapua ja auttamaan naapureita askareissa, joita osasivat.

6.5 Maahanmuuttajat halusivat parantaa kielitaitoaan

Maahanmuuttajista tavoitetut nuoret äidit toivoivat Runosmäen kylätalolta sellaisia toimintoja, joihin voisi ottaa helposti myös lapset mukaan. Etenkin pienemmille lapsille toivottiin erilaisia harrastusmahdollisuuksia, kuten tanssia ja askartelua. Lisäksi he toivoivat ohjelmaa, jossa pääsisi harjoittamaan suomen kielen

taitojaan. Sen vuoksi toiminnan toivottiin olevan monikulttuurista, ei pelkästään maahanmuuttajille suunnattua. Myös yhdessä tekeminen koettiin maahanmuuttajaäitien keskuudessa tärkeäksi.

Runosmäen kirjastossa toimii Tiistaikerho. Se on viikoittainen ohjattu kerhotoiminta alakouluikäisille, jossa muun muassa askarrellaan. Tiistaikerhossa lasten on mahdollista tehdä myös läksyjään. Maahanmuuttajat ovat kokeneet sen tarpeelliseksi, sillä oma kielitaito ei välttämättä riitä läksyissä auttamiseen. Osallistettavien maahanmuuttajaäitien lapset olivat kuitenkin vielä niin pieniä, etteivät he osanneet sanoa, onko tulevaisuudessa tarvetta Tiistaikerholle tai sen tapaiselle toiminnalle.

Maahanmuuttajista tavoitetut ikäihmiset toivoivat ensisijaisesti myös sellaista toimintaa, missä omaa suomen kielen taitoaan voisi kehittää. Runosmäen kirjastossa järjestetään viikoittain Kielikahvila-niminen tapahtuma, jossa maahanmuuttajat pääsevät harjoittelemaan suomen kieltä juttelun merkeissä (Turkukalenteri 2015). Kielikahvilan toivottiin jatkuvan ja lisäksi toivottiin suomen ja englannin kielen kursseja, joissa kieltä oppisi paremmin. Esille nousivat myös ajatukset yhteisistä ruoanlaittohetkistä sekä kevyet liikuntatuokiot. Paras ajankohta iäkkäämpien maahanmuuttajien toiminnalle olisi iltapäivä tai ilta. Lisäksi maahanmuuttajat totesivat, ettei liian moneen aktiviteettiin viikossa jakseta osallistua.

Kirjastopalveluihin maahanmuuttajat olivat tyytyväisiä ja nykyisten toimintojen toivottiin jatkuvan. Nuoret maahanmuuttajaäidit kertoivat käyttävänsä ahkerasti netissä olevia uusinta- ja lainauspalveluja, kun taas ikäihmisille netin tarjoamat palvelut olivat vieraampia. Ikäihmiset kertoivat pääasiassa lainaavansa kirjastosta kirjoja ja toivoivatkin valikoimiin enemmän vanhoja suomenkielisiä romaaneja. Nuoret äidit toivoivat valikoimiin puolestaan venäjänkielistä kirjallisuutta ja äänitteitä. Kirjaston tiloihin toivottiin myös viihtyisiä luku- ja puuhanurkkauksia.

6.6 Yhdistykset ja järjestöt suunnittelivat toimivia tiloja

Eniten InnoCafessa esitetyt ajatukset Runosmäen kylätalosta liittyivät toimintoihin ja palveluihin sekä tiloihin ja välineisiin (Liite 4.). Toimintaan ja palveluihin liittyviä mainintoja kirjattiin ylös yhteensä 58 kappaletta, joista 18 tuli esille pöydässä 3 – Mitä Runosmäessä kaivataan? Saman verran ideoista esitettiin myös pöydässä 5 – Pähkähullut ideat. Pöydässä 2 – Runosmäen tarjonta tänään, toiminta ja palvelut mainittiin 12 kertaa ja pöydässä 4 – Kylätalon suunnittelu ja osallistuminen, 10 kertaa. Yhdistykset ja järjestöt ehdottivat monien muiden osallistettavien tapaan, että kylätalolla tulisi olla kahvila. Kahvilan toivottiin olevan edullinen, tai siellä voisi olla mahdollisuus keittää kahvit itse. Runosmäen palveluiden, kuten kirjaston ja nuorisotalon, toivottiin myös pysyvän Runosmäellä. Lisäksi Runosmäelle toivottiin pankkiautomaattia. Myös poistuneita palveluita, kuten postia ja pankkia, harmiteltiin. Kylätalolle ehdotettiin monenlaista toimintaa. Maininnoista kirjoitettiin ylös muun muassa boccian peluu, muotikerho, bänditoiminta, elokuvakerho, käsityöt, runonlausunta ja tietokoneopetus. Eräs osallistettavista ehdotti, että kylätalo tulisi sijoittaa lähelle kauppaa, jotta ihmiset luontaisesti kulkisivat sinne. Pähkähullujen ideoiden pöydässä ehdotettiin, että kylätalo voisi toimia öisin yökerhona. Täten tilojen käyttö maksimoitaisiin myös yöaikaan.

Tiloihin ja välineisiin liittyviä ideoita kirjattiin ylös yhteensä 51 kappaletta. Niistä 19 kappaletta esitettiin Pähkähullut ideat -pöydässä, 17 Mitä Runosmäessä kaivataan -pöydässä, kahdeksan Runosmäen tarjonta tänään -pöydässä ja seitsemän kappaletta Kylätalon suunnittelu ja osallistuminen -pöydässä. Erityisen paljon yhdistykset ja järjestöt toivoivat isoa juhlasalia, jossa voisi esimerkiksi tanssia ja järjestää juhlia. Tilan tulisi myös olla muuntuva, jotta käyttöaste olisi mahdollisimman korkea. Toiveena esitettiin myös, että kylätalo rakennettaisiin aivan uusiin tiloihin, jotta ei olisi homeongelmaa. Kylätalolla voisi lisäksi olla myös rauhallinen/löyhöilytila.

Informaatioon liittyviä vastauksia kirjattiin ylös yhteensä 25 kappaletta. Ne esitettiin pääsääntöisesti pöydässä 4 – Kylätalon suunnittelu ja osallistuminen

(18kpl). Maininnoista viisi tuli esille pöydässä 3 – Mitä Runosmäessä kaivataan, ja kaksi ajatusta pöydässä 2 – Runosmäen tarjonta tänään. Yhdistykset ja järjestöt olivat pääsääntöisesti sitä mieltä, että informaation kulku ei tällä hetkellä Runosmäessä toimi. Sitä tulisi lisätä ja keskittää tiettyihin kanaviin, jotta se tavoittaisi ihmiset. Informaatiokanaviksi ehdotettiin muun muassa ilmoitustaulua, ilmaisjakelulehtiä, Runosmäen nettisivuja sekä sosiaalista mediaa, kuten Facebookia.

Toimijoihin liittyviä ajatuksia tuli esille 12 kappaletta. Niistä kahdeksan esitettiin pöydässä 4 ja kaksi sekä pöydässä 2 että 5. Esitettiin, että lapset ja liike-elämä tulisi ottaa mukaan toimintaan. Myös huonokuntoisille ihmisille tulisi taata mahdollisuus osallistua. Yhdistykset ja järjestöt voisivat puolestaan olla järjestämässä ohjelmaa, kuten juhlia tai tansseja. Järjestöt pystyisivät tuomaan kylätalolle monipuolisuutta toiminnan merkeissä. Osallistettavat myös totesivat, että haasteena on, miten kaikki saataisiin mukaan kylätalon toimintaan. On kuitenkin myös huomioitava, että kaikkia ihmisiä toiminta ei kiinnosta.

Muita ideoita ja ajatuksia Runosmäkeen ja kylätaloon liittyen tuli yhteensä 11 kappaletta. Osallistettavat toivat esille hyviä seikkoja, mitä tulisi ottaa huomioon kylätalon suunnittelussa. Kylätalon suunnittelu ja osallistuminen -pöydässä pohdittiin, miten eri tahojen, kuten liike-elämän ja seurakunnan, toiveet pystytään yhdistämään. Toiveena esitettiin, että etenkin talvella olisi järjestettyä ohjelmaa, kun on pimeää, ja että ilkivalta ja roskaus pystyttäisiin jotenkin estämään yhteisissä tiloissa. Suunnittelun jatkolta toivottiin vastaavia työpajoja, jossa myös kaupungin edustajat olisivat paikalla keskustelemassa. Lisäksi toivottiin kommentointimahdollisuutta suunnitelmiin sekä toimintojen näkyvyyttä.

Pöydässä 1 käsiteltiin naapuriapuun liittyviä asioita. Yhdistykset ja järjestöt näkivät, että naapuriavulle olisi Runosmäessä tarvetta, mutta eivät yhdistyksenä halunneet ottaa sen järjestämisestä vastuuta. InnoCafessa alueen yhteisöllisyys koettiin naapuriavun antamisessa ja pyytämisessä keskeiseksi. Apuaan kun ei voi tyrkyttää, vaan luontevan avun antaminen ja pyytäminen perustuu luottamuksellisiin suhteisiin. Niiden luomiseen ja ylläpitämiseen tulisi kehittää yhteisöllisyyttä lisääviä toimia. Tällaisia olisi esimerkiksi erilaiset talkootempaukset.

Myös alueellisella Runosmäkiseuralla nähtiin olevan merkitys yhteisöllisyyden luomisessa ja vahvistamisessa.

Yhdistykset ja järjestöt pohtivat myös naapuriavun käytännön järjestämistä. Muun muassa tuleva kylätalo nähtiin luontevaksi paikaksi organisoida naapuriavun välitys. Myös ilmoitustaulun kaltainen ”naapuriseinä” olisi toimiva ratkaisu. Myös naapuriavun nettiversiosta oltiin kiinnostuneita, mutta epäiltiin sen toimivuutta kaikille, esimerkiksi vanhuksille, ja todettiin, että käyttöönottoon tarvittaisiin myös riittävää ohjausta. Myös taloyhtiöiden tiloja, kuten ilmoitustaulua tai kerhohuonetta, ehdotettiin sopivaksi paikaksi naapuriavun välittämiseksi.

Naapuriapupöydässä keskusteltiin myös erilaisten välineiden lainaamisesta. Sellaiselle olisi Runosmäessä tarvetta, jotta kaikkia välineitä ei tarvitsisi itse hankkia. Tällaisia harrastevälinelainaamoja voisi toimia esimerkiksi kirjastolla, nuorisotalolla tai taloyhtiöissä. Myös tuleva kylätalo olisi oiva paikka harraste- ja hyötyvälineiden lainaamistoiminnalle.

6.7 Yhteenveto

Lasten vastaukset poikkesivat luonnollisesti eniten muista. Lasten mielikuvitus on vilkasta, mikä näkyi myös vastauksissa. Lasten vastauksissa korostui toiminnallisuus: lapset haluavat kylätalolle paljon erilaista tekemistä. Myös konkreettisia toiveita esitettiin. Useimmat konkreettisista esineistä ja tavaroista liittyivät myös toimintaan ja liikuntaan, kuten esimerkiksi trampoliini ja uima-allas.

Nuorten vastauksissa oli huomattavissa samankaltaisuutta sekä lasten että vanhempien ikäryhmien vastausten kanssa. Nuoret halusivat toisaalta hyvin lapsenomaisen ja leikkisän kylätalon, jossa leikki-ikä yrittäneilläkin olisi mahdollisuus leikkiä, ja toisaalta heillä oli myös hyvin käytännönläheisiä ja toteuttamiskelpoisia ideoita. Nuorten vastauksissa tietotekniikan merkitys korostui. Yläkouluikäisten keskuudessa eniten toivottiin erilaisia pelikonsoleita sekä pistorasioita omien puhelimien latausta varten. Nuoret olivat myös innokkaita miettimään kylätalon sisustusta. Kylätalosta toivottiin etenkin modernia ja valoisaa.

Myös 20–30-vuotiaat, maahanmuuttajat sekä ikäihmiset toivoivat asuinalueelleen enemmän ohjelmaa. Lapsista ja nuorista poiketen aikuiset toivoivat enemmän ohjattua aktiviteettia, kuten erilaisia kerhoja ja ohjattua liikuntaa. Aikuiset, ja etenkin ikäihmiset, toivoivat myös, että kylätalolla voisi vain oleskella ja tavata ihmisiä. Sama toive toistui myös nuorten vastauksissa: nuoret halusivat mukavan ja viihtyisän paikan, jossa voisi vapaa-ajalla viettää aikaa kavereiden kanssa.

Yhdistysten ja järjestöjen toiveissa oli huomattavissa heidän omat tarpeensa. Heidän toiveensa keskittyi tiloihin, jotka palvelevat heidän edustamaansa yhdistystä tai järjestöä, sekä erilaisiin toimintoihin. Muista ryhmistä poiketen yhdistykset ja järjestöt ideoivat myös, miten kylätalon tiedotus ja markkinointi tulisi hoitaa. Kaikki olivat yksimielisiä siitä, että nykyisin tiedotus Runosmäessä ei toimi, ja että sen merkitys on suuri.

Kaikissa vastauksissa oli huomattavissa, että asukkaat ovat tyytyväisiä nykyisiin Runosmäen tarjoamiin aktiviteetteihin. Toiveissa esiintyi monia Runosmäeltä jo löytyviä aktiviteetteja. Muun muassa nuoret halusivat biljardipöytää, joka nykyisellä nuorisotalolla jo on. Myös maahanmuuttajat ja ikäihmiset toivoivat olemassa olevien kerhojen ja aktiviteettien, kuten kielikahvilan ja keskustelukerhon säilymistä.

Eniten kaikkien osallistettavien ryhmien (poislukien lapset) vastauksissa toistui toive kahvilasta, sillä sellainen Runosmäeltä puuttuu. Runosmäkeläiset selvästi haluavat asuinalueelleen paikan, jossa voi istuskella ja tavata tuttaviam. Tämä toistui sekä nuorten että ikäihmisten toiveissa. Kesäisin tuttaviam ja kavereita voi tavata ulkona, mutta talvisin, etenkin ikäihmiset kokivat, ettei Runosmäestä löydy paikkaa, johon voisi mennä.

Suhtautuminen Runosmäelle suunniteltua kylätaloa kohtaan oli kaikilla osallistettavilla ryhmillä positiivinen. Kaikki osallistettavat kokivat, että kylätalolle on Runosmäessä tarvetta. Osallistettavat olivat myös erityisen kiinnostuneita kylätalon sijainnista ja valmistumisajankohdasta, mikä myös osoittaa, että he ovat kiinnostuneita käyttämään tulevan kylätalon palveluja. Suurin osa osallistettavista

ta toivoi, että kylätaloa varten rakennetaan täysin uusi rakennus, sillä koettiin, ettei mikään nykyisistä Runosmäen tiloista tai rakennuksista palvele kylätalon tarpeita. Osa oli kuitenkin hyvin epäileväisiä uudesta rakennuksesta, sillä he eivät uskoneet sen olevan mahdollista huonon taloustilanteen vuoksi.

7 ARVIOINTI, JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTAA

Lasten vastauksissa on selkeästi huomattavissa useita toistuvia ideoita. Tämä voi johtua osaltaan johdattelevista kysymyksistä sekä etenkin kuvista, jotka pyörivät taustalla piirtämisen aikana. Lapsen nähdessä kuvan esimerkiksi punaisesta talosta, hän helposti myös itse piirtää punaisen talon piirustukseensa, sillä se kuva on tuoreena hänen muistissaan.

Nuorten vastauksissa, etenkin nuorisotalon nuorten, keskityttiin enemmän ideoimaan ja kehittämään nuorisotaloa kuin kaikkien ikäryhmien yhteistä kylätaloa. Osallistajat eivät mahdollisesti painottaneet tarpeeksi, että tulevalle kylätalolle ovat tervetulleita kaikki, ja että myös muiden tarpeet on hyvä huomioida vastauksissa. Lyseon koulun nuorille näytettiin avainsanoja ideoimisen avuksi, mutta avainsanat olivat hyvin laajoja, kuten ”tilat”, ”sisustus” ja ”aktiviteetit”, joten niitä ei voida pitää johdattelevina. Lyseon koululla oppilaille painotettiin, ettei rajoja suunnittelussa ole, mikä selvästi näkyi myös epärealistisissa vastauksissa. Vaikka osa nuorten vastauksista oli todella utopistisia, monet ideoista olivat todella hyviä ja toteuttamiskelpoisia. Nuoret osasivat ajatella tekemisen ja tavaroiden lisäksi käytännön asioita, jotka helpottavat kylätalolla oleskelua. Tästä hyvänä esimerkkinä ehdotus lukollisista säilytyslokeroista, joihin omat henkilökohtaiset tavarat saisi talteen kylätalolle oleskelun ajaksi.

Nuorten kannalta olisi erityisen tärkeää, että kylätalo valmistuisi heidän ollessaan vielä nuoria, jotta he näkisivät osallistamisen tulokset itse ja pääsisivät hyödyntämään suunnittelemaansa tiloja. Mikäli nuoret eivät näe tuloksia, heidän motivaationsa osallistua suunnitteluun tulevaisuudessa laskee.

Osallistaminen jäi vajaaksi etenkin 20–30-vuotiaiden sekä maahanmuuttajien osalta. Molemmat ryhmät ovat melko haasteellisia tavoittaa. 20–30-vuotiaat eivät kokoonnu Runosmäellä, kuten esimerkiksi ikäihmiset eikä heitä voi tavoittaa koulusta, kuten lapsia ja nuoria. Nuorten aikuisten toiveet olisi kuitenkin tärkeä kuulla, sillä heitä voi muuten olla vaikea saada osallistumaan tulevan kylätalon toimintaan.

Maahanmuuttajat ovat erityisen suuressa riskissä syrjäytyä, sillä heillä ei välttämättä ole vielä Suomessa turvaverkostoa tai ystäviä. Tämän vuoksi maahanmuuttajat tulisi erityisesti saada osallistumaan kylätalon toimintaan, sillä sitä kautta he voivat tutustua uusiin ihmisiin ja saada mielekästä tekemistä ja harrastuksia. Opinnäytetyössä maahanmuuttajien osallistaminen jäi hyvin vähäiseksi, sillä tutkimuksen teko hetkellä ei Runosmäessä ollut paljon maahanmuuttajille suunnattua ohjelmaa tai tapahtumia. Kirjastossa järjestettävässä kielikahvilassa ja kaksikielisessä satuhetkessä käy yleensä paljon alueen maahanmuuttajia, mutta osallistamisajankohdan huonon sään vuoksi paikalle saapui vain muutama maahanmuuttajanainen. Pienen otannan vuoksi maahanmuuttajien vastauksia ei voida yleistää koskemaan kaikkia alueen maahanmuuttajia.

Maahanmuuttajien lisäksi myös ikäihmiset ovat vaarassa syrjäytyä. Eläkeikäisten määrä on Suomessa kasvussa ja tämä on huomattavissa myös Runosmäellä. Työelämän päätyttyä ympäriltä katoaa monivuotinen verkosto ja viitekehys. Tällöin alueellisen toiminnan merkitys kasvaa.

Tämä tulisi huomioida kylätalon suunnittelussa siten, että ikäihmisille järjestetään mahdollisimman paljon heille mielekästä ohjelmaa ja toimintaa. Lisäksi heidän toiveitaan on hyvä kuunnella myös jatkossa, sillä osallistaessa heiltä tuli hyviä ideoita toteutettavaksi. Tulevaisuuden eläkeikäiset ovat myös aiempaa hyväkuntoisempia ja aktiivisempia, joten on tärkeää kuunnella, mitä ikääntyvät haluaisivat lähiympäristössään tehtävän. Tuloksissa on toki otettava huomioon, että tutkimuksessa tavoitetut ikäihmiset ovat jo ennestään aktiivisia, sillä he osallistuivat järjestettyyn ohjelmaan kirjastolla sekä eläkkeensaajille suunnattuun tapaamiseen. Kylätalolle tulisi saada myös passiivisemmat ikäihmiset, joille syrjäytymisen ja yksinäisyyden riski on suurin. Heitä on vaikea saada osallistettua, mutta heidät voi tavoittaa esimerkiksi mainonnan avulla, kun kylätalo on valmis.

Tutkimuksen tulosten luotettavuuteen vaikuttaa olennaisesti joidenkin osallistettavien ryhmien vähäinen otanta. Esimerkiksi maahanmuuttajien osalta tulokset jäivät vähäiseksi. Lisäksi tuloksista puuttuu useita erityisryhmiä, kuten kehitys-

vammaiset ja syrjäytyneet. Sen vuoksi tulokset ovat vain suuntaa antavia, eivät kuvaa kaikkien Runosmäen asukkaiden mielipiteitä ja toiveita.

Jatkotutkimuksena voitaisiin täydentää tehtyjä osallistamisia sekä osallistaa puuttuvia ryhmiä. Lisäksi olisi hyvä tutkia, miten saadut tulokset on otettu huomioon valmiissa Runosmäen kylätalossa ja onko asukkaiden osallistaminen vaikuttanut kylätalon kävijämäärään ja alueen yhteisöllisyyteen.

LÄHTEET

Hyppönen, M. & Linnossuo, O. 2002. Zip, zap ja boing. Leikkejä ja muita toiminnallisia menetelmiä. Helsinki: Lasten Keskus.

Innokylä 2015. Learning cafe eli oppimiskahvila. Viitattu 9.3.2015 <https://www.innokyla.fi/web/malli109421>

Jelli järjestötietopalvelu 2015. Osallisuus sanastoa. Viitattu 13.1.2015. <http://www.jelli.fi/osallisuus/osallisuusaineistoa/osallisuus-sanasto/>

Koskinen, S. 2010. Osallisuus ja vastuu ympäristöstä. Teoksessa Sipiläinen, I. & Tukeva, P. (toim.). 2010. Ympäristökasvatus seurakunnassa. Helsinki: Kirjapaja, 90-97.

Kukkonen, H. 2008. Aatteiden kodit. Teoksessa Halme, A-M. & Pakkala, L. (toim.). 2008. Yhdessä rakennetut. Suomalaiset seurantalot. Vammala: Suomen Kotiseutuliitto, 6.

Kuntalaki 410/2015

Kuntarakenne 2015. Uusi kuntalaki. Viitattu 25.5.2015 <https://www.kuntarakenne.fi/kao-wiki/fi/uusi-kuntalaki>

Lahti uudistuu 2015a. Liipolan Toimela. Viitattu 8.4.2015 <http://lahtiuudistuu.fi/liipola/liipolan-toimela/>

Lahti uudistuu 2015b. Monitoimitalo. Viitattu 8.4.2015 <http://lahtiuudistuu.fi/liipola/monitoimitalo-2/>

Lahti uudistuu 2015c. Toimintaa. Viitattu 8.4.2015 <http://lahtiuudistuu.fi/liipola/monitoimitalo-2/toimintaa/>

Loikkanen, T.; Simojoki, T. & Wallenius, P. 1997. Osallistavan suunnittelun opas luonnonvaramattilaisille. Kuopio: Metsähallitus.

Nappi Naapuri 2015. Info. Viitattu 22.5.2015 <https://nappinaapuri.fi/info>

Nuorten Tampere 2015. Monitoimitalo 13. Viitattu 8.5.2015 <http://www.nuorentampere.fi/13/>

Pakkala, L. & Tuomisto, T. 2008. Talkoin ja lahjoituksin. Teoksessa Halme, A-M. & Pakkala, L. (toim.). 2008. Yhdessä rakennetut. Suomalaiset seurantalot. Vammala: Suomen Kotiseutuliitto, 10-16.

Peltoranta, J. 2003. Suuri palvelutilakohennus Korsoon yhdessä paketissa. Projektiutiset 2/2003. Viitattu 23.4.2015 <http://www.projektiutiset.fi/fi/artikkelit/lumo?page=0%2C0>

Perustuslaki 11.6.1999/731

Poikola, A. 2010. Osallistaa vai mahdollistaa? Viitattu 14.1.2015 <http://www.mahdollista.fi/2010/12/15/osallistaa-vai-mahdollistaa/>

Posti 2011. Postipalveluissa muutoksia Turun alueella. Viitattu 27.2.2015 http://www.posti.fi/tiedotteet/2011/20110823_Turku_muutoksia_postipalveluissa.html

Rantanen, T. & Toikko, T. 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Näkökulmia kehittämisprosessiin, osallistamiseen ja tiedontuotantoon. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.

Rinkinen, K. 2006. Osallistava ympäristönsuunnittelu. Teoksessa Urbaani tulevaisuus – Kaupunki kaikille. Urban II -yhteisöaloiteohjelman juhlakirja. Helsinki: Helsingin kaupunki & Vantaan kaupunki, 64-69.

Runosmäen koulu 2015. Toiminta-ajatus. Viitattu 27.2.2015
<http://info.edu.turku.fi/runosmaki/koulun-esittely>

Runosmäkiseura Ry 2015. Runosmäki. Viitattu 9.2.2015 <http://www.runosmaki.com>

Sassi, S. 2006. Hankkeet pelastamassa kaupunginosia. Teoksessa *Urbaani tulevaisuus – Kaupunki kaikille*. Urban II -yhteisöaloiteohjelman juhlakirja. Helsinki: Helsingin kaupunki & Vantaan kaupunki, 28-33.

Turkukalenteri 2015. Kielikahvila Runosmäen kirjastossa. Viitattu 12.2.2015
<http://www.turku.fi/tapahtumat/?ContentID=551772&NodeID=9890>

Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja 2013. Viitattu 6.2.2015
<http://www.turku.fi/Public/download.aspx?ID=190336&GUID=%7b3A66E7F8-061A-45E7-997B-0EC04C4029C3%7d>

Turun kaupunki 2009. Pomponrahka. Viitattu 9.2.2015
<http://www.turku.fi/public/default.aspx?contentid=55582>

Turun kaupunki 2014a. Turun kaupungin tilastollinen vuosikirja, Väestö alueittain 31.12.2008–2013. Viitattu 6.2.2015
<http://www.turku.fi/public/download.aspx?ID=197833&GUID={4E6C3B72-9996-46AB-B33A-83447612DCB4}>

Turun kaupunki 2014b. Runosmäki-Raunistula. Viitattu 9.2.2015
<http://www.turku.fi/Public/default.aspx?contentid=487463&nodeid=12936>

Turun kaupunki 2014c. Eviva vapaa-ajan ja hyvinvoinnin asialla. Viitattu 22.5.2015
<http://www.turku.fi/eviva>

Turun kaupunki, Kasvatus ja opetus 2015. Kunnalliset päiväkodit varhaiskasvatusalueittain. Viitattu 27.2.2015 <http://www.turku.fi/Public/?contentid=277823&nodeid=9384>

Turun kaupunki, Nuorten palvelut 2013. Nuorisotalotoiminta. Viitattu 27.2.2015
<http://www.turku.fi/Public/?contentid=8159>

Turun kaupunki, Nuorten palvelut 2015. Runosmäen nuorisotalo. Viitattu 27.2.2015
<http://www.turku.fi/runosmaennuorisotalo>

Turun Lyseon koulu 2015. Yhteystiedot. Viitattu 27.2.2015
<http://blog.edu.turku.fi/lyseo/opettajakunta/>

Turun opaskartta 2015. Viitattu 5.5.2015 <http://opaskartta.turku.fi/ims/>

Turvallinen kaupunki 2015a. Alueen identiteetti, omaleimaisuus ja tunnistettavuus. Viitattu 6.5.2015
<http://www.turvallinenkaupunki.fi/turvallisuusteemat/sosiaalisesti-turvallinen-elinymparisto/suunnittelun-suuntaviivoja/yhteisollisyys-ja-osallisuus/alueen-identiteetti-omaleimaisuus-ja-tunnistettavuus>

Turvallinen kaupunki 2015b. Edellytyksiä ja haasteita yhteisöllisyydelle. Viitattu 1.4.2015
<http://www.turvallinenkaupunki.fi/turvallisuusteemat/sosiaalisesti-turvallinen-elinymparisto/taustatietoa/edellytyksia-ja-haasteita-yhteisollisyydelle>

Turvallinen kaupunki 2015c. Territoriaalisuus. Viitattu 6.5.2015
<http://www.turvallinenkaupunki.fi/turvallisuusteemat/rikoksia-ja-ilkivaltaa-ehkaiseva-elinymparisto/suunnittelun-suuntaviivoja/territoriaalisuus>

Turvallinen kaupunki 2015d. Yhteisöllisyys ja osallisuus. Viitattu 6.5.2015
<http://www.turvallinenkaupunki.fi/turvallisuusteemat/sosiaalisesti-turvallinen-elinymparisto/taustatietoa/yhteisollisyys-ja-osallisuus>

Uitto, T. 2015. Lähiöpalvelut karkaavat suuriin kauppakeskuksiin. Viitattu 27.2.2015
<http://www.turkulainen.fi/artikkeli/266031-lahiopalvelut-karkaavat-suuriin-kauppakeskuksiin>

Valtiovarainministeriö 2015. Kuntauudistus. Viitattu 27.4.2015 <http://vm.fi/kuntauudistus>

Yhteisöllisyys 2015. Yhteisöllisyyden määritelmä. Viitattu 14.1.2015
<https://sites.google.com/site/yhteisollisyys/home/yhteisoellisyyden-maeeritelmae>

Ympäristöhallinto 2013. Asunto- ja viestintäministeri Pia Viitanen: Lähiöiden kehittämiseen lisää yhteistyötä. Viitattu 23.4.2015 [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asuminen/Asunto_ja_viestintaministeri_Pia_Viitane\(27103\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asuminen/Asunto_ja_viestintaministeri_Pia_Viitane(27103))

Ympäristöministeriö 2014. Asuinalueiden kehittämisohjelma – elinvoimaa ja eheyttä. Viitattu 9.4.2015 http://www.ym.fi/fi-fi/Asuminen/Ohjelmat_ja_strategiat/Asuinalueiden_kehittamisohjelma_20132015

Lasten vastaukset Runosmäen kylätalosta

Esikoululaiset		1.-luokkalaiset		2.-luokkalaiset	
Liikunnalliset aktiviteetit:	15	Liikunnalliset aktiviteetit:	30	Liikunnalliset aktiviteetit:	38
Trappoliini	3	Liukumäki	4	Pallomeri	7
Vesiliukumäki	2	Uima-allas	4	Trappoliini	7
Uima-allas	2	Kiipeilyseinä	3	Seinäkiipeilyä	5
Golfkenttä		Seikkailurata	3	Kiipeilyköysiä	3
Hyppyri		Pomppulinna	2	Liukumäki	3
Liukumäki		Skeittiramppeja	2	Roikkumisrenkaat	3
Kiipeilyteline		Trappoliini	2	Pelaamista	2
Köysiä kiipeilyyn		Jalkapallokenttä		Hyppynaru	
Seikkailurata		Katosta roikkuvia köysiä		Keinuja	
Tenniskenttä		Keinu		Pomppulinna	
Trapetsi		Kiipeilyrata		Puumaja	
Tilat:	10	Kiipeilyteline		Riippukeinu	
Hyppypaikka tyynymereen		Pallopelejä		Skeittausta	
Kissojen ostopaikka		Pehmoliukumäki		Sulkapallon pelaamista	
Leikkimökki		Pyöräilyrata		Uintia	
Lepäilyhuone		Roikkumisrenkaat		Muut aktiviteetit:	15
Miekkailuhuone		Sokkelo		Askartelua	3
Olohuone		Muut aktiviteetit:	5	Seinille maalaamista ja piirtämistä	3
Parturi		Lauluja		Piirtämistä	2
Pelihalli		Leikkejä		Disco	
Ravintola		Seinille maalaamista		Konsolilla pelaamista	
Tyynyhuone		Taikomista		Kännykällä pelaamista	
Tavarat, tunnelma, sisustus:	14	Tapahtumia		Lukemista riippukeinussa	
Sänky	2	Tilat:	19	Maalaamista	
Autorata		Kirjasto	3	Tiedettä	
Avaruusjuttuja		Puumaja	3	Tilat:	17
Bumerangi		Kahvila/Mc'Donalds-ravintola	2	Kirjasto	4
Hella		Hyvipuisto		Lasten kemianlaboratorio	2
Leluja		Iso piha ja terassi		Lepuhuone	2
Nukketalo		Karatehuone		Riippusilta kahden puun välissä	2

Esikoululaiset		1.-luokkalaiset		2.-luokkalaiset	
Tavarat, tunnelma, si- sustus:		Tilat:		Tilat:	
Pesukone		Kiven mallinen wc		Hiljainen paikka	
Pyörivä lelu		Laboratorio (matematiik- kaa ja tieteitä)		Kauhutunneli	
Säkkituoleja		Leikkipaikka		Leikkipaikka eläimille	
Televisio (vain lastenoh- jelmia)		Maalauspaikka		Leikkipaikka lapsille	
Tietokone		Ninjahuone		Nukkumapaikka	
Tyynyjä		Pelipaikka		Piilopaikkoja	
Sosiaalinen luonne:	1	Sairaala		Salaovi	
Perhe		Tietokonehuone		Tavarat, tunnelma, si- sustus:	43
Muut:	4	Tavarat, tunnelma, si- sustus:	38	Televisio	6
Hiirenkolo		Ilmapalloja	6	Sohvia	6
Juomia		Sohvia	3	Ilmapalloja	4
Kissa		Televisio	3	Pelikonsoleita	4
Tarjoilija		Säkkituoleja	2	Tablettitietokoneita	4
		Jalkapallo	2	Kirjoja	3
		Playstation 4	2	Suihkulähteitä ulos	2
		Skeittilautoja	2	Sänkyjä	2
		Aapinen		Teltoa	2
		CD-soitin		Akvaario	
		Jättilegopala		Isoja renkaita (esim. traktorin), joissa voi lö- höillä	
		Legozombi		Kerrossänky	
		Leikkipoliisiasema		Kukkia	
		Leluja		Lamppuja	
		Läksypöytä		Puhelimia	
		Oranssia ja lilaa väriä		Skeittilauta	
		Pehmotuoleja		Säkkituoleja	
		Puhelin, jolla voi soittaa mummille		Tietokoneita	
		Punainen taivas		Tyynyjä	
		Punaista ja sinistä väriä		Sosiaalinen luonne:	10
		Suihkulähde		Kavereiden kanssa leik- kimistä	5
		Sähköautorata		Kavereiden kanssa ole- mista	4
		Telttoja		Mummin, äidin ja vaarin kanssa	

Esikoululaiset		1.-luokkalaiset		2.-luokkalaiset	
		Tavarat, tunnelma, sisustus:		Muut:	9
		Tietokonepelejä		Karkkia tai muita herkkuja	5
		Videopelejä		Ihan kaikkea	
		Sosiaalinen luonne:	3	Kauhujuna	
		Kavereiden kanssa leikkimistä		Lahjoja	
		Kavereiden kanssa pelailua		Seikkailulaiva	
		Kaverit			
		Muut:	8		
		Ensiapu			
		Keksiä ja leipää			
		Perhosia			
		Pupuja			
		Pyörätuoli			
		Ruokaa			
		Terveystenhoitaja			
		WiFi			

Runosmäen Lyseon nuorten vastaukset kylätalosta

Suluissa vastausten lukumäärä. Esimerkiksi (2).

7. luokka		
Tavarat/esineet/tarvikkeet:	Tilat:	Sisustus/huonekalut:
Biljardipöytä	Bilettila	6m sohva
Energiajuoma-automaatti	Elokuvateatteri	Ei hammaslääkärin odotushuoneen näköistä sisustusta
Fifa, NHL, GTA (pelejä) (2)	Eläintarha	Ei oranssia ja punaista samaan huoneeseen!
Iso liitutaulu+liidut (2)	Erikoisen muotoinen talo	Erikoisia tuoleja
Isoja papereita, joista voi tehdä sapluunoita sprayaukseen	Hissi	Erivärisiä sohvia
Juomakone	Huone, missä ois kasveja, joita vois hoitaa (2)	Graffitiseinä ulkopuolella
Kahviautomaatti	Huvipuisto	Joka huone erivärisiä
Kaikki pelikonsolit	Iso jumppasali	Jotain, minne voi piirtää vapaasti
Kangasmaaleja ja tuunattavia vaatteita	Iso piha, missä jalkapallokenttä (2)	Kiipeilyseinä
Korttipakkoja	Iso talo	Kirkkaita värejä, kuten vihreä, pinkki, keltainen
Laturit eri kännyköille	Jotain kivaa myös ulos	Lukolliset lokerot tavaroille
Lautapelejä (2)	Kahvila	Mattoja
Maaleja ja pensseleitä	Karkkikauppa	Mustat kangassohvat
Monta televisiota (3)	Keittiö	Paljon palmuja (jos ei ole, en tule!)
Nyrkkeilysäkki	Koripallokenttä (2)	Paljon värejä (4)
Palapelejä	Kuntosali	Pallotuolit, jotka roikkuu katosta
Paljon kyniä ja erikokoisia papereita (A2, A4, A5)	Kylpylä	Parkettilattia
Pingispöytä	Lapsille, nuorille ja aikuisille omat tilat	Pehmeitä sohvia (3)
Pinssikone	Lukunurkka/lukuhuone (2)	Puisia pöytiä
Play Station 4 -pelikonsoli (4)	Meikkitala	Pyöriviä tuoleja
Pöytäjalkapallopelejä	Musiikkiluokka (2)	Pöytiä (2)
Radio	Patjahuone, tyynyhuone	Riippumattoja
Seinän kokoinen ilmoitustaulu	Pelihuone	Ruokapöytä
Suklaaputous	Pienille leikkihuone, jossa autoja ja prinsessabarbeja	Seinillä tauluja
Välipalakone	Piirtonurkkaus	Seinämateriaalit betonia
Aktiviteetit:	Poikien huone	Shout out -seinä
Askartelua	Puutarha	Säkituoleja
Elokuvien katselua	Rakkaushuone, "pussauskoppi"	Sänky
Eri kilpailuja (palkinnot voittajille)	Sali (2)	Tiiliseinä, johon vois sprayata (2)

7. luokka		
Aktiviteetit: Futsal Hohtokeilaus Jalkapalloa (2) Jousiammuntaa Karate, taekwondo Kerho animefaneille Miekkailua Seinille piirtämistä Vaatteiden tuunausta Vapaita, ei ohjattuja Vietetään joulua, vappua jne.	Tilat: Seikkailukellari Skeittipuisto (2) Tenniskenttä (2) Tietokonehuone Tivoli Tyttöjen oma huone Työille ja pojille omat tilat Uima-allas (3)	Sisustus/huonekalut: Viherkasveja
	Tunnelma: Hyvä tunnelma Kavereiden kanssa (3) Kavereiden tai koulun kanssa Sinne ois kiva mennä Uusiin ihmisiin tutustumista	Muut: Bussipysäkki lähellä Ei jälkeenjääneitä ohjaajia Ilmainen WiFi Kauppakeskus lähellä Paljon pistorasioita puhelimen latausta varten Ruokaa aina tarjolla Sais kulkea kengät jalassa, koska se on siistii! Säännöt

8. luokka		
Tavarat/esineet/tarvikkeet:	Tilat:	Sisustus/huonekalut:
Biljardipöytä (3)	DJ-huone	Harmaata väriä
Just dance –peli	Elokuvateatteri	Moderni sisustus
Kitara	Eri huoneita	Nojatuoli
Kotiteatteri	Futsal-Sali	Sinistä
Nyrkkeilysäkki	Hiljainen huone läksyjen tekoa varten	Sohvia (2)
Paljon eri konsolipelejä	Iso keittiö (2)	Säkkituoli
Paljon latureita puhelimen lataukseen (2)	Kahvila (halpa) (2)	Vaaleanpunaista
Pelilaitteita (PS4, Xbox One, PC..)	Kuntosali	Valoisa (2)
Play station 4 (3)	Lepotila (patjoja, tyynyjä)	Muut: Halvat hinnat Jotain syötävää ja juotavaa Musiikkia Nopea netti (2) Paljon pistorasioita puhelimen latausta varten (3) WiFi
Pöytäfutis	Mikroautorata	
Tarpeeksi ohjaimia	Pallomeri	
Telkkari	Tyttöjen huone, jossa meikkejä ym.	
Trampoliini	Tyynyhuone, jossa säkki-tuoleja	
Valkokangas	Uima-allas	
Wii-pelikonsoli	Uusi rakennus	
Xbox360	Aktiviteetit:	
Tunnelma:	Elokuvien katselua	
Kavereiden kanssa	Karaokea	
Vapaa ja rento tunnelma (2)	Kokkaamista	
	Tanssia	

9. luokka		
Tavarat/esineet/tarvikkeet:	Tilat:	Sisustus/huonekalut:
Aleksis Kiven tuotanto	Elokuvateatteri (4)	Ei keltaista valoa vessaan
Askartelumateriaalia	Esiintymislava/-tila	Erilaisia tuoleja
Biljardipöytä (2)	Harrastustiloja	Hyvä äänieristys, ettei kaiu
Discopallo	Iso patjahuone	I was here -seinä, johon saa kirjoittaa
DJ-varusteet	Isot tilat	Isoja sohvia (2)
Energiajuomakone	Juhlasali	Kasveja
iPadeja	Kahvila (halpa) (5)	Kivilattia
Iso taulutelevisio	Kauppa (2)	Lämpimän väriset seinät
Juoksumatto	Keittiö	Moderni (3)
Kaiuttimet joka huoneessa (2)	Kellariin uima-allas	Neutraaleja värejä
Karaokelaitteet	Kokoustiloja	Paljon kirkkaita värejä
Karuselli	Kuntosali (3)	Paljon sohvia (2)
Kokovartalopeili valaistussa huoneessa	Leffahuone	Pallotuolit (samat kuin pääkirjastolla)
Kokovartalopeili vessaan	Liikuntasali	Parkettilattia
Laserpeli	Monikerroksinen (hissi)	Pirteät värit
Liukumäki	Monta vessaa	Seinillä tauluja
Maali ja mailoja	Nukkumis-/rauhoitushuone	Seinä, mihin voi itse maalata
Macbookit (tietokoneet)	Nuorten tila (2)	Säkituolit (3)
Moderneja tietokoneita	Olohuoneita	Valkoista
Netflix	Opiskelutiloja	Valoisa
Paljon liikuntavälineitä	Pehmuhuone	Viihtyisä sisustus
Patjoja, joita voi koota ja leikkiä	Pihalle iso parkkitila	Värikäs talo
Pelikonsoleita	Pikaruokala (3)	Muut:
Permanto	Puutarha	Ekologinen
Pingispöytä (2)	Rentoutuspiste, missä hieroja	Eläkkeellä olevat opettajat voisivat antaa tukiopetusta
Play station 4 (2)	Saunatilat+poreamme (3)	Huoneita, joita voi vuokrata yöksi
Pomppulinna	Tanssilattia	Hyvännäköiset työntekijät
Soittimia	Tilat eri-ikäisille (K-15, K-18, K-30, K-60 huoneet)	Ilmainen ruokatarjoilu (2)
Televisio	Tilavat wc-tilat	Ilmaisnäytteitä
Trampoliini (4)	Todella fiinit vessat	Ilmaista kahvia (2)
Välipalakone	Tyynyhuone/pallomeri (myös yli 10-vuotiaille)	Joku tekemässä geelikynsiä halvalla
Aktiviteetit:	Uimaosasto	Jäsenyys (alennuksia jäsenkortilla)
Erilaisia kursseja (askartelu)	Uusi rakennus (Runosmäen koulun tilalle)	Kodittomien yömaja
Iltapäiväkerho	Vanhustila	Koira, joka asuu siellä

9. luokka		
Aktiviteetit: Liikuntaa Läksyjen tekoa Minigolfia Seinille maalaamista Sirkuskoulu Skeittausta Tanssia Teemapäiviä Tukiopetusta (4) Viikoittain uusia esiintyjä	Tilat: Äänitysstudio/bändikämppä	Muut: Kosmetologi ja hieroja Lemmikkieläinpiste Lukittavat lokerot tavaran säilytykseen Myöhäinen aukiolo Osaavia ohjaajia Paljon pistorasioita puhelimen latausta varten (2) Päivällä toimintaa pienemmille ja illalla nuorille Terveellistä ruokaa Tukiopettajat auttamassa läksyissä Työpaikkoja nuorille (jumpan pitäminen) Vesipiste
	Tunnelma: Hauska Kotoisa (2) Mukava ilmapiiri Mukavan oloinen Mukavia ihmisiä Rento tunnelma	

Ikäihmisten vastaukset Runosmäen kylätalosta

Sisustus:	32	Tilat:	43
Vaalea, rauhallinen värimaailma	6	Esteetön, ei mäkiä tai kynnyksiä	5
Tuolit, joissa käsinojat, jotta on helpompi nousta	5	Erillinen hiljainen tila	4
Värejä (esim. sisustustekstiileillä ja tau- luilla)	3	Uimahalli/-allas, jossa apulaitteita van- huksille	4
Mukavat huonekalut	2	Sopivat tilat eri ikäisille ja kokoisille ryhmi- le	3
Valoisa ja avara	2	Tilaa keskustella ja tavata ihmisiä	3
Ajattomat kalusteet	1	Vanhuksille hyvät wc:t (2-3kpl), joissa korkeat istuimet ja kahvat ym	3
Ei ihan niin paljon kukkia kuin seurakun- tatalolla	1	Hyvä akustiikka ja kunnon äänentoistolait- teet	2
Ei raskaita ovia, ei kynnyksiä	1	Kaikki tilat samassa tasossa	2
Eläviä kukkia	1	Kerhotila	2
Kauniit verhot ikkunoihin	1	Kirjasto ja palvelut	2
Keinutuoli	1	Alko/annistelualue	1
Kodikas sekä sisältä, että ulkoa	1	Apteekki	1
Kuvia vanhasta Turusta	1	Ei läpikulkumarasto	1
Luonnonläheisyys	1	Erilliset huoneet aktiviteeteille	1
Nostalgisia sisustuselementtejä	1	Helppohoitoiset tilat	1
Pihalle kukkapenkkejä joita voisi itsekin hoitaa	1	Hissit	1
Pyöreä pöytä, jotta helpompi keskustella	1	Istuskelupaikka talvisin	1
Vaihtuvia näyttelyitä seinillä	1	Kampaamo	1
Valaistus: yleisvalo, kohdevalot	1	Kodinomainen, esim hirsitalo	1
Aktiviteetit:	53	Kuntosali	1
Ajanvietepelejä (tikka,biljardi,muisti- ja palapelit)	6	Nuorisotalo ei hyvä tällä hetkellä	1
Elokuvia/teatteriesityksiä/konsertteja	5	Sauna	1
Keskustelukerho	4	Tilava	1
Käsityönurkkaus	4	Tunnelma	10
Liikuntaa kaikenikäisille, tanssia ja jump- paa	4	Iloista meininkiä	2
Lääkintähenkilökunnan luentoja	4	Lämmin ja kotoisa tunnelma	2
Kuoro/laulua	3	Ei juttelua häiritsevää musiikkia	1
Mandoliinisoittoa ja musiikkia (myös hengellistä)	3	Eloisa	1
Tietokoneen käytön opetusta	3	Esteetön	1
Pallopelejä	2	Jokainen voi tulla omana itsenään	1
Tuolijumppaa	2	Maksuton	1
Ääneenlukua/äänikirjoja	2	Valoisa ja kaunis	1
Aivojumppaa	1	Naapuriapu:	11
Kahvila poijun tapainen ohjelma	1	Auttaa tutustumaan naapureihin	

Aktiviteetit:		Naapuriapu:	
Kangaspuut	1	Ei kehdata pyytää apua tuntemattomilta	
Karaoke	1	Ei olla totuttu sellaiseen	
Kilpailuja	1	Epäilyksiä toimivuudesta	
Lukupiiri	1	Esim koneiden korjaus apu olisi tarpeen	
Nuorten kanssa yhdessä tekeminen koetaan hankalaksi ikäeron takia	1	Ihmiset sulkeutuneita	
Palvelutietoa saatavilla	1	Naapureita ei enää tunneta	
Runonlausuntaa	1	Positiivinen ajatus	
Sanomalehdet	1	Positiivinen asia	
Teatterikerho	1	Todella hyvä jos järjestetään	
Kahvio:	13	Vois olla tarpeellinen	
Seurustelukahvio	5		
Kahvioon voileipiä ja pientä suolaista, lounas	3		
Kahvion toivottiin olevan halpa	2		
Kahvioon tavallista pullaa	1		
Kahviossa hiljaista ja rauhallista musiikkia	1		
Kahviossa voisi olla päivän lehdet	1		

Yhdistysten ja järjestöjen vastaukset Runosmäen kylätalosta

Hakasuluissa pöydän numero, jossa vastaus mainittu. Esim. [2.]

Toiminta/palvelut:	Tilat/välineet:
Toimiva pankkiautomaatti! [5.]	45000 käyntikertaa (nuorisotalolla viime vuonna) [2.]
Boccian peluu [4.]	Aivan uudet tilat!, joissa ei homeongelmia. [5.]
Bussiyhteydet loistavat [2.]	Eri-ikäisille kokoontumistila [5.]
Bändit, diskot, muotikerho [5.]	Hyvä iso tanssitila [2.]
Bänditoimintaa eri ikäisille [3.]	Hyvä juhlatila [2.]
Elokuva + videopaikka [4.]	Hyvä tanssilattia nuorisotalon juhlasaliin [3.]
Elokuvakerho [5.]	Hyvät juhlatilat (suuri keittiö & pukeutumistilat käytettävissä) [5.]
Eläkeläisten korttipelipaikka [4.]	Ilmaiset nykyaikaiset kokoustilat yhdistyksille [5.]
Enemmän toimintaa esim. maanpuolustustoiminnan kanssa [3.]	Isompi keittiö [5.]
Hyvät palvelut esim. urheilu halutaan pitää! [3.]	Juhlasalina [4.]
Joulunavaus (riisipuurotil. 250-300) [4.]	Kahvila [3.]
Kahvila [3.]	Kaikki tilat varattu [2.]
Kahvila – päiväpaikka kahville ja juttelulle [3.]	Kauppa [3.]
Kahvilan tarve [2.]	Kirjasto vaikka pankin tiloihin [3.]
Kahvio edullinen! Tai saisi itse keittää kahvit [5.]	Kirjasto vanhojen pankin tiloihin!! [3.]
Kahvion pitäminen [4.]	Kirjastolle paikka [3.]
Kauppa tms. Vieressä, ihmiset luontaisesti kulkisi sinne [5.]	Kuntosali [3.]
Keilaus [5.]	Kuntosali, vanhemmalle väelle suunnattu [5.]
Keskustelua [5.]	Käytettävät tilat yhteen listaan, jolloin se ei ole tyhjänä ->suurempi käyttöaste [3.]
Kierrätystaidenäyttely + kilpailu [5.]	Lattiapinta-ala 20 x 20 m, vapaa korkeus 6-7 m, vauhdinottomatto 14 x 16 m, parkettitilaa, pukkaritilat, lukolliset säilytystilat [5.]
Kirjallisuuserho [5.]	Liikunta/tanssisali [3.]
Kirjasto jäätävä (koulu poistuu, sisältää enemmän esim. kirjoja) [3.]	Löyhöilytila [5.]
Kirjasto säilytettävä [3.]	Monipuoliset tilat, jossa voi tehdä useita eri lajeja [3.]
Korttipelit [5.]	Muunneltavat tilat, ettei mikään jää tielle muussa toiminnassa [5.]
Kutominen, käsityöt [5.]	Muuntuva tila [4.]
Kyllä palveluita mielestäni on, päivittäin on toimintaa [2.]	Nuorisotalo [3.]

<p>Toiminta/palvelut:</p> <p>Kärsämäki/Pallivaha automaatt. (takaisin) [3.]</p> <p>Laajempi kirjasto [3.]</p> <p>Lauluilumat kesällä [4.]</p> <p>Maanpuolustusyhdistys mukaan toimintaan [3.]</p> <p>MLL-Perhekahvila ke 9-12, ti 17.30-19.30 parillisina viikkoina, discotanssi ke 16-18, satujumppa to 17-18, sähly ma 16-17 [2.]</p> <p>Musiikkiharr. [4.]</p> <p>Muusiikki/korttiryhmät/pelit [3.]</p> <p>Nuorille heitit innostavaa + kiinnostavaa toimintaa [5.]</p> <p>Nuorille mahdollisuus kokeilla eri ammatteja (vaikka kampaamo ym.) [5.]</p> <p>Nuorisotalo pysyttävä [3.]</p> <p>Nuorisotalo toimii aktiivisesti [2.]</p> <p>Ohjausta olisi oltava saatavilla toimintaan [5.]</p> <p>On jo: lastenjuhlat, runosmäkipäivä, sadonkorjuu/kirppis, joulunavaus/myyjäispäivä, järjestötoimintaa, palloiluhalli, kirjasto [2.]</p> <p>Osa palveluista jo poistunut esim. posti, pankki [2.]</p> <p>Palveluiden säilytys [3.]</p> <p>Pankkiautomaatti Palliin [3.]</p> <p>Parempi kauppa, isompi [5.]</p> <p>Postin poistuminen ikävä juttu [2.]</p> <p>Runonlausunta [5.]</p> <p>Runosmäkipäivä [4.]</p> <p>Snooker [5.]</p> <p>Start-up –toimintaa – kehittäminen [4.]</p> <p>Tanssien järj. [4.]</p> <p>Terveyskeskus toimii ja seurakunta [2.]</p> <p>Tietokoneopetus [3.]</p>	<p>Tilat/välineet:</p> <p>Näyttelytila piirustus + maalaus [5.]</p> <p>Paikat ei saisi olla lukossa! [5.]</p> <p>Paikka voisi rakentua harrastustilojen ympärille (tai toisin päin) [5.]</p> <p>Palvelee tanssiryhmiä [2.]</p> <p>Poreallas [5.]</p> <p>Pukkarit järkevässä paikassa, ei kellarissa [5.]</p> <p>Päiväpaikka kahville ja juttelelulle [3.]</p> <p>Pääseekö sisään? [3.]</p> <p>Rauhallinen tila! [5.]</p> <p>Runosmäessä paljon tiloja, mutta ne pitäisi avata yhdistysten tarpeeseen [3.]</p> <p>Samanlaiset kuin nyt treeniolot/Trojans = tila on hyvä nyt, 12 x 12 m/tilavaatimus-> tilan käyttäjänä [4.]</p> <p>Silloin kun vanhemmat (kaupassa), lapset treenaa -> tiloja, missä voisi tehdä/ideoita, esim. suunnitella kisamatkoja -> hallintotehtäviä [3.]</p> <p>Tanssisali –Nuorille? – vanhoille? [3.]</p> <p>Tarve isolle salille -> esittäjänä [4.]</p> <p>Tarvitaan uusi tanssilattia [2.]</p> <p>Tila, johon voi tulla sattumalta, hetken mieli-johteesta [5.]</p> <p>Tilavaade – juhlasali [4.]</p> <p>Tiloihin vaikuttaminen, koko, materiaalit [4.]</p> <p>Tiloista puute [4.]</p> <p>Toimintaa ei voi olla ilman tiloja! [2.]</p> <p>Ulos Bocciakenttä, lentopallokenttä, koripallokenttä [2.]</p> <p>Valoisa tila, kodikas, ei laitos, lasiseinä, ei väestösuoja [5.]</p> <p>Vanhainkodissa oleva kuntosali iltaisin käyttöön yksityisille!! Ei nuokkariin! [3.]</p> <p>Vapaa ompelukone (on kuulemma jo nuokkari!) [5.]</p> <p>Tilat ei lukossa, ei kellarissa [5.]</p>
--	---

Toiminta/palvelut: Tukipalvelut [3.] Ulkoilukerho viikolla tai viikonlop., metsäkirkko, luontopolut, geokätköilyrata – uimahalli lähellä [2.] Vanhainkodilla on karaoketansseja [3.] Vesaisten järjestämä askartelukerho ke klo 18-19 [2.] Yhdistykset toimivat hyvin [2.] Yökerho (tilat yöllä tyhjiä) [5.]	Informaatio: Ei s.postiin/ruuhkautuu [4.] Facebook [4.] Ilmaislehdet [4.] Ilmoitustaulu [4.] Informaatio ei pelaa [2.] Informaatiota paljon enemmän [3.] Infotilaisuudet [4.] Keskustelut [4.] Nuokkarin ilmoitustaulu – missä olisi sen paikka? Monta sisäänkäyntiä talossa, lasit/ovet -> määrätty paikka [4.] Nuoret -> netti [4.]
Toimijat: Asiakkaina [4.] Haastava, miten kaikki mukaan [4.] Huonokuntoisille ihmisille mahdollisuus osallistua [5.] Joitakin ihmisiä ei vaan kiinnosta [2.] Järjestöt pystyisi tuomaan monipuolista toimintaa [5.] Lapset mukaan toimintaan [4.] Liike-elämä mukaan [4.] Runosmäen Lämpö – ylläpito [4.] Tilan käyttäjänä -> kahvilan pitäminen – 20-40 hlöä aamuisin [4.] Toiminta ei vain kiinnosta kaikkia [2.] Toisten tuki [4.] Voisivat olla järjestämässä juhlia/tanssia [4.]	 Nykyiset toiminnot säilytettävä [2.] Runosmäen netti [4.] Runosmäen nuokkarin sivut [4.] Runosmäki-portaali -> aluenäkökulma [3.] S-posti [4.] Tiedote [4.] Tiedote yhdistyksille [4.] Tiedotus tapaamisiin [4.] Tiedotus [4.] Tiedotus: Ruutiset x4/vuodessa [4.] Tiedotus: Some [4.] Tiedotuskanava Runosmäkeen [3.] Tiedotusta Runosmäkeen lisää [3.] Työpajat [4.] Yhdistysten informaatiopaikka voisi yhdessä laittaa. Kuka ylläpitää? [3.]
Muut: EVIVA – positiivinen, alueen väestö aktivoitunut [4.] Jatkosuunn: Kaupungin edustajat mukana - mikä mahdollista – tilaisuuden paikka ratkaisee, tämä hyvä paikka [4.] Jos pystyisi estämään ilkeiden joutokäytösten yhteisissä tiloissa [5.] Käytöstävät kunniaan (nuorillekin)! [5.] Miten pystytään eri tahojen toiveet yhdistämään (liike-elämä, srk) [4.] Roskaus pois! + kierrätys kunniaan, ei koiran-kakkaongelmia [5.] Suunnitelmien kommentointi [4.] Suunnittelun jatko: vastaavat työpajat [4.] Tahtoa on tuottaa uutta, mutta tilat pitää hyödyntää ja niistä tehdä puolestaanpuhuja [3.] Toimintojen näkyvyys [4.] Varsinkin talvella järjestettyä ohjelmaa kun on pimeää [5.]	

Kyselykaavake maahanmuuttajille

Kysely Runosmäen kylätalon toiminnasta

Runosmäen kaupunginosaan suunnitellaan uutta yhteisöllisyyttä tukevaa kylätaloa, jonka olisi tarkoitus palvella alueen eri-ikäisiä asukkaita. Kylätalossa tulee olemaan ainakin kirjasto ja nuorisotoimi. Myös erilaiset järjestöt, yhdistykset ja liikunnalliset toiminnot olisivat osa kylätalon arkea. Tällä kyselyllä Turun kaupungin vapaa-aikatoimi yhdessä Turun AMK:n kestävän kehityksen opiskelijaryhmän kanssa haluaa selvittää, mitä Runosmäen asukkaat talolta toivoisivat, mitä siellä tapahtuisi, millainen tila voisi olla ja mitä sen ympäristöön toivotaan.

1. Sukupuoli:

- ☐ Nainen
☐ Mies

2. Ikä

- ☐ Alle 18
☐ 18-30
☐ 31-40
☐ 41-50
☐ 51-60
☐ 61-70
☐ 71-80
☐ 81-

3. Mikä on kansalaisuutenne?

Runosmäen kylätalo

4. Millaista toimintaa toivoisitte Runosmäen kylätalolla olevan?

(Esimerkiksi kielitaidon parantaminen, atk-kursseja, liikuntahetkiä, vertaistukea, keskusteluhetkiä)

5. Millä kielellä toivoisitte toimintojen olevan?

6. Millaista toimintaa haluaisitte lapsillenne?

(Esimerkiksi iltapäiväkerhot, läksykerho)

7. Onko teillä jotain sellaisia taitoja, joita haluaisitte opettaa muille kylätalolla? Jos on, mitä?

(Esimerkiksi ruuanlaitto, käsityöt)

Kirjastopalvelut

8. Käyttekö nykyisiä kirjastopalveluita? Entä nettipalveluita?

9. Jos ette käytä kirjaston nettipalveluita, miten niistä saataisiin teitä kiinnostavimmat?

10. Minkälaisia kirjoja, musiikkia ja muita kokoelmia toivoisitte kirjastossa olevan?

11. Minkälaisia tapahtumia toivoisitte kirjastossa olevan?

12. Minkälaisia tiloja toivoisitte kirjastoon?

(Esimerkiksi hiljainen työskentelytila, satunurkkaus)

13. Millaisia laitteita ja ohjelmistoja haluaisitte käyttää kirjastossa?

(Esim. Kuvankäsittely-, editointi- ja muut ohjelmistot, kamerat...)

KIITOS!

InnoCafen pöytien aihepaperit

InnoCafe - Runosmäen KYLÄTALO

Pöytä 1 - Naapuriapu

Naapurit auttavat toisiaan enemmän ja vähemmän. Joskus avuntarve ja mahdollisuus auttaa eivät kohtaa: apua tarvitseva ei tiedä, keltä voisi kysyä tai mahdollinen auttaja ei tiedä, että juuri hänen apuaan kaivataan. Vapaaehtoiselle asukkaiden väliselle avulle voisi luoda järjestelmän, jossa tarve ja tarjonta kohtaisivat.

Tässä pöydässä pohditaan:

- Minkälaista naapurusten välistä avunantoa Runosmäessä esiintyy?
- Minkälaista apua mielestänne Runosmäessä tarvitaan?
- Minkälaista apua järjestönne voisi antaa?
- Miten naapuriavun vaihtaminen olisi hyvä järjestää käytännössä?

InnoCafe - Runosmäen KYLÄTALO

Pöytä 2 - Runosmäen tarjonta tänään?

Runosmäessä tehdään jo nyt kaikenlaisia. On yhdistystoimintaa, kaupungin tarjoamia palveluita ja tiloja, seurakunnan toimintaa ja vaikka mitä.

Tässä pöydässä mietitään:

- Mitä kaikkea Runosmäessä jo tehdään ja milloin?
- Miksi jotkut palvelut toimivat paremmin kuin toiset?
- Onko Runosmäessä ihmisiä, joita nykyinen toiminta ei tunnu tavoittavan?

P.S. Palveluiden ja toiminnan kehittäminen on aiheena seuraavassa pöydässä...

InnoCafe - Runosmäen KYLÄTALO

Pöytä 3 - Mitä Runosmäessä kaivataan?

Vaikka Runosmäessä onkin jo kaikenlaista, aina varmaan löytyy parantamisen varaa. Ehkä nykyinen toiminta tai palvelut tarvitsisivat päivitystä tai ihan uudenaikaisellekin toiminnalle olisi tarvetta.

Tässä pöydässä mietitään:

- Minkälaista toimintaa tai palveluita Runosmäkeen kaivataan?
- Miten nykyistä toimintaa haluttaisiin kehitettävän?
- Minkälaisia tiloja, laitteita tai ohjelmistoja haluttaisiin/tarvittaisiin?

InnoCafe - Runosmäen KYLÄTALO

Pöytä 4 - Kaikki mukana kylätalon toiminnassa!

Kylätalo ei ole vain seinät ja katto, vaan tunnelma syntyy yhteisestä toiminnasta. Kaikki voivat osallistua ja tuoda oman panoksensa, jotta kylätalosta saataisiin mahdollisimman toimiva ja monipuolinen.

Tässä pöydässä mietitään:

- Miten yhdistyksenne haluaisi olla mukana kylätalon toiminnassa?
- Asiakkaina, osallistujina, järjestäjinä, vetäjänä?

InnoCafe - Runosmäen KYLÄTALO

Pöytä 5 - Kylätalon suunnittelu

Turun kaupungin puolelta suunnittelu on alkuvaiheissa ja erilaisia vaihtoehtoja pohditaan. Paikallisten toimijoiden ja asukkaiden osallistumista ja näkemyksiä suunnitteluun kaivataan jatkossakin.

Tässä pöydässä mietitään:

- Miten haluisitte jatkossa olla mukana suunnittelussa?
- Miten suunnittelusta ja sen etenemisestä olisi hyvä tiedottaa, minkälaisia tilaisuuksia voisi järjestää, jne.?

InnoCafe - Runosmäen KYLÄTALO

Pöytä 6 - Pähkähullut ideat!!!

Joskus hyvät ideat torpedoidaan heti alkuunsa, kun ajatellaan, että ei tämä varmaan kuitenkaan ole mahdollista. Alussa hullultakin kuulostava idea voi silti kutoutua loppupeleissä aivan loistavaksi keksinnöksi. Siksi välillä on hyvä antaa ajatuksen lentää luovasti!

Tässä pöydässä mietitään:

- Jos ei olisi mitään rajoituksia ja saisi ihan mitä haluaisi, mitä se voisi olla?